

INTERVIEW
LEONTIEN VAN MOORSEL
ROB

INTERVIEWS
LEONTIEN VAN MOORSEL
Heleen Mees

**2008: TECHNOLOGIE-OPLEIDINGEN
NAAR RDM-CAMPUS**

klacht van

Student accountancy

tegen

Voorzitter van de directie van het Instituut voor Financieel Management

uitspraak college van beroep

GEGROND

Tellen vrijstellingen mee?

Een student heeft eerst een jaar commerciële economie gestudeerd en is daarna overgestapt op accountancy. Door het volgen van de eerste studie kreeg de student vrijstelling voor elf punten. Met deze punten erbij dacht hij aan het einde van zijn eerste jaar accountancy 52 punten behaald te hebben. Echter: vrijstellingen tellen niet mee voor de gestelde eisen in het eerste jaar, met als gevolg een negatief bindend studieadvies (bsa). De student geeft aan dat hij niet wist dat vrijstellingen niet meetellen. Zijn studie-loopbaancoach wist dit ook niet en het staat niet vermeld op het aanvraagformulier voor vrijstellingen. De student heeft bovendien geen officiële waarschuwing gekregen met de boodschap dat hij een negatief bsa zou kunnen krijgen. De voorzitter van het instituut geeft aan dat de student wel een brief met een waarschuwing heeft gekregen. Bovendien staat in het onderwijsexamenreglement en in de studiegids dat vrijstellingen niet meetellen voor de gestelde eisen in het eerste jaar. Het bsa is volgens het instituut dan ook volledig terecht gegeven.

Het college van beroep ziet dit anders. De waarschuwingsbrief gaf niet expliciet aan dat de betreffende student zich in de gevarenzone bevond. Het was een algemene brief gericht aan alle studenten. Een persoonlijke waarschuwing was op zijn plaats geweest. Zeker omdat al in het derde kwartaal duidelijk was dat de student niet meer aan de gestelde eisen kon voldoen. Verder vindt het college van beroep dat de opleiding onzorgvuldig is omgegaan met de belangen van de student en dat de student onvoldoende is geïnformeerd over het niet meetellen van vrijstellingen. Het negatieve bsa moet daarom ingetrokken worden.

MG

WAT VIND JIJ?

Vrouwen die in deeltijd werken, kunnen geen carrière maken

De top in het bedrijfsleven bestaat voornamelijk uit mannen. Heleen Mees stelt dat vrouwen op de arbeidsmarkt te vaak in deeltijd werken en dan ook niet voor vol aangezien worden. Om die top te bereiken zullen vrouwen meer uren moeten draaien. *Profielen* vroeg studenten of zij het eens zijn met bovenstaande stelling.

Oneens

Michel Holleman, bouwkunde
Ik denk dat het wel kan. Het hangt af van het bedrijf waar je werkt. En misschien is het ook mogelijk om een deel van de tijd thuis te werken als de kinderen slapen. Mocht ik later kinderen hebben, dan zou ik het geen probleem vinden om in deeltijd te werken. Ik vind het belangrijk dat je allebei carrière maakt.

Eens/Oneens

Veronica Garcia Giraldo, commerciële economie
Wanneer je vier dagen werkt, dat is toch ook parttime, dan moet dat wel lukken. Als je minder werkt, dan mis je veel van wat er gaande is in het bedrijf. Ik wil carrière maken, zeker de eerste jaren na mijn studie. Als ik kinderen zou hebben,

dan is die combinatie wel zwaar denk ik, maar niet onmogelijk. Als mijn partner een belangrijke functie heeft, hoeft hij van mij niet minder te gaan werken om voor de kinderen te zorgen.

Oneens

Sven Vos, commerciële economie
Dat vind ik onzin. Als je in deeltijd werkt en je toont voldoende inzet, dan kun je wel hogerop komen. Ik denk niet dat die vrouwen de top bereiken, maar ze kunnen wel stijgen op de maatschappelijke ladder. Tot een bepaald punt.

Als ik later een gezin zou hebben, dan blijf ik liever fulltime werken. Ik zie mezelf wel als kostwinner.

Lees ook het interview met Heleen Mees op pagina 10.

Wat vind jij? Stem op www.profielen.hro.nl.

Uitslag poll

Profielen 54 Ik pleeg weleens plagiaat: *Ja, ik doe dat regelmatig 20%, Ja, ik doe dat soms 29%, Nee, ik doe dat nooit 51%*

MG

Trajectum – Hogeschool Utrecht Groentetassen op maandag

De Hogeschool Utrecht kent wel maatregelen om het milieu te sparen. De tl-buizen op de gang branden om beurten en de computers gaan 's nachts uit. Een student vindt bovendien dat de koffiebekertjes beter van karton kunnen zijn dan van plastic, zoals nu. Ook is er biologische groente en fruit te koop. Iedere maandag kunnen studenten en medewerkers een groentetas halen in het Ruppertgebouw. En wie heel milieubewust is, neemt een eigen tas mee.

DELTA – TU Delft Duurzaamheid op z'n Afrikaans

Niet alleen Nederland let op duurzaamheid. Zes studenten van de TU Delft reisden vijf maanden op de motor door Afrika langs duurzame projecten. In Afrika zijn de mensen zich veel bewuster van de kosten van bijvoorbeeld elektriciteit. Eén uur elektriciteit kost daar twintig keer een dagloon. Dan laat je niet de wasmachine met een half wasje draaien. Het rijden op de motor was niet echt duurzaam, maar om dat enigszins te compenseren had de meereizende auto zonnepanelen op het dak.

MG

De concurrentie

Profielen kijkt over de heg bij collega-hogeschool- en universiteitsbladen.

Atrium – Haagse Hogeschool Zonne-energieprojecten

In 1999 ondertekende de Haagse Hogeschool het Handvest Duurzaam hbo. In de praktijk blijkt dat er op het gebied van duurzaamheid nog niet zo heel veel gebeurt. Er zou veel bespaard kunnen worden door het 's nachts uitschakelen van de computers, maar dan kunnen updates niet uitgevoerd worden. Een duidelijk duurzaam beleid binnen de hogeschool ontbreekt. De studenten zijn wel op de goede weg door bijvoorbeeld zonne-energieprojecten uit te voeren. Het wachten is op een hogeschoolbreed milieuplan.

Wiebenjijdan?

Vierdejaars maatschappelijk werk en dienstverlening (mwd)

Profielen kwam Geranne Jiskoot op het spoor via een oproepje van een zelfhulpgroep voor mensen met een eetstoornis. Het is de enige zelfhulpgroep in de regio Dordrecht en Geranne, die zelf ook een eetstoornis heeft gehad, begeleidt binnen deze groep mannen en vrouwen met een eetprobleem.

GERANNE JISKOOT (22)

foto: Levien Willemsse

Laatst ontvangen sms'je

Van een vriend. Hij schrijft dat hij het een leuk weekend vond, dat hij net thuis is en dat het lang rijden was met alle tractoren en trek-schuiten. Hij woont in Friesland, vandaar.

Trots op...

Dat ik veel bereikt heb met mijn opleiding en werk. Tijdens mijn stage bij de afdeling levertransplantatie van het Erasmus MC waren ze zo tevreden dat ik nu mijn stagebegeleider, die daar weggaat, mag opvolgen. En ik ben nog niet eens afgestudeerd!

Hekel aan...

Roken en ongemotiveerde mensen. Die kom ik zowel bij mijn studie als op mijn werk tegen. Dan denk je: Doe toch eens wat beter je best.

Vijf jaar geleden...

Was ik opgenomen in een kliniek voor mijn eetstoornis. Nu begeleid ik zelf mensen met een eetstoornis. Ze komen uit de hele regio en het is opvallend dat het vooral wat oudere mensen zijn. Voor jonge meisjes is veel meer hulp.

Dagje ruilen met...

De koningin. Er is pas een boek uitgekomen over haar eetgewoonten. Ik zou wel willen weten of ze ook wel eens een kroket met patat eet en of ze dat dan op de hoek van de straat gaat halen. Hoe is ze in het echt en in hoeverre speelt ze een rol?

In het weekend...

Ga ik uit, vooral in Rotterdam. En ik volg een

privé-opleiding voor hypno-therapie. Ik wil de kennis daarvan gebruiken als aanvulling op wat ik leer tijdens mijn studie.

Geleerd op de HR...

Samenwerken. Dat kon ik helemaal niet. Ik werkte veel liever alleen, dan had ik het idee dat het tenminste goed gebeurde. Na een jaar kon ik het wel en nu vind ik het juist leuk om samen te werken.

Boek...

De Harry Potter-boeken. Het is zo'n totaal andere wereld. Je bent even ergens anders. En het is goed geschreven. *De wereld van Sofie* van Jostein Gaarder vind ik ook goed. Ik heb een brede smaak.

Film...

The Notebook. Dat is het perfecte liefdesverhaal, terwijl ik normaal toch van actiefilms hou.

CD...

How to save a life van The Fray. Omdat ik net naar een concert van deze band ben geweest, is het op dit moment mijn lievelings-cd.

Verslaving...

Rooibosthee en chocola. Als ik thuis kom van mijn werk of studie, kan ik daarmee helemaal tot rust komen. Ik kan het ook wel zonder chocola.

Ooit...

Het meeste wat ik wilde, heb ik al bereikt. Maar ik hoop ooit nog mijn master psychologie te halen. Ik vind het leuk om te studeren en dat blijf ik voorlopig nog wel even doen.

MG

LEONTIEN VAN MOORSSEL

‘De topsport is een goede leerschool geweest’

Je hebt al snel een groot bedrijf opgebouwd nadat je met fietsen bent gestopt. Is het je aan komen waaien of was dat altijd al de bedoeling?

‘Michael en ik hebben heel goed nagedacht over wat we willen met ons leven. Iedere topsporter zou dat moeten doen in het jaar voordat hij stopt, maar ik zie dat nogal eens fout gaan. Michael Boogerd is net gestopt met fietsen en heeft geen idee wat hij moet gaan doen. Inge de Bruijn is ook zo iemand. Die zie ik ineens in allerlei televisieprogramma’s opduiken die niks met haar sport te maken hebben. Geen idee wat ze wil. Dat vind ik echt heel zonde, een beetje triest zelfs.’

De strijd om overwinningen in de Tour de France en gouden medailles op de Olympische Spelen heeft ze ingewisseld voor zakelijk succes. Drie jaar geleden stopte wielrenster Leontien van Moorsel (37) met haar topsportcarrière. Inmiddels heeft ze samen met echtgenoot Michael Zijlaard een eigen wielploeg, een evenementenbureau en geeft ze iedere week lezingen over sport en gezondheid. Daarnaast begeleidt ze anorexiapatiënten in de strijd tegen de eetziekte waaraan ze zo’n vijftien jaar geleden zelf leed. En *Tinus* is sinds juli moeder van dochter Indy.

Wat wil jij met je leven?

‘Ik wil alleen dingen doen waarvan ik gelukkig word. Eerst heb ik van mijn hobby mijn werk gemaakt en nu is mijn werk nog steeds mijn hobby. Sport vind ik helemaal geweldig. Je kunt het niet iedereen verplichten, maar ik zou bewegen het liefst zo promoten dat iedereen het wel gaat proberen. Dan zouden er zoveel mensen lekkerder in hun vel zitten dan nu. Gisteren heb ik een spinningclinic bij een bedrijf in Den Bosch gegeven. Het is werk, maar ik zie het niet zo omdat ik het leuk vind om te doen. Vanavond ga ik een meisje van de wielploeg trainen in onze fitnessstudio aan huis. Daar ben ik nu een paar maanden mee bezig en ik zie haar echt progressie maken. Dat geeft me heel veel voldoening.’

Op jouw leeftijd zijn andere vrouwen net op weg in hun carrière. Jij zit al in de volgende fase. Wat voor gevoel geeft dat?

‘Het is niet zo dat ik denk: “Dat was m’n carrière en klaar.” Wielrennen was mijn sportieve carrière, nu ben ik bezig aan mijn maatschappelijke loopbaan. Daarin zijn Michael en ik net zo streberig als we waren tijdens mijn fietscarrière. De topsport is een goede leerschool geweest. Je moet in een bedrijf ook zoveel mogelijk doelen nastreven, je concurrentie analyseren en openstaan voor nieuwe ideeën.’

Naast je werk begeleid je ook meisjes met anorexia. Beschouw je dat als een maatschappelijke plicht?

‘Ja, want sinds ik mijn anorexia heb overwonnen, heb ik zelf weer zo’n fantastisch leven. Door gewoon open over mijn gevoel te praten, kan ik andere mensen ook zo’n fijn gevoel geven. Nadat ik bij *De Wereld Draait Door* over

eetstoornissen heb gepraat, kreeg ik bergen e-mails, telefoontjes en emotionele brieven. Je merkt gewoon dat je veel eerder binnenkomt bij zulke meisjes omdat je dezelfde taal spreekt. De meeste moeders zijn te lief voor hun dochters. Tegen iemand met anorexia moet je soms keihard zijn, er dwars doorheen prikken. Ik kan dat, omdat het is alsof ik mezelf in die periode zie. Ik weet precies wanneer meisjes liegen, dingen proberen te verbergen. Ik zie het als ze vijf liter water hebben gedronken voor ze op de weegschaal gaan staan. Dat deed ik zelf ook. Anders kreeg ik geen goedkeuring bij de sporttest, want ik moest vijftig kilo wegen. Ik weet het gewoon als meisjes de boel aan het flessen zijn. Ik zou ze allemaal wel willen helpen, maar dat kan niet, dan zou ik een anorexiakliniek moeten openen.’

Mensen verwachten blijkbaar een hoop van je. Hoe ga je daar mee om?

‘We proberen op iedere aanvraag te reageren, maar ik kan maar een of twee meisjes per periode helpen. Als die dan goed gaan, pak ik weer twee volgende meiden aan. Ik ben anderhalf jaar bezig geweest met een meisje uit Zevenhuizen. Daar ging ik één keer in de week praten en als het nodig was twee keer. Lekker met een koppie thee erbij. Toen ik daar kwam, was het een zielig hoopje mens en nu is het een mooie meid van zestien jaar. Ze is begonnen met fietsen. En het doet mij goed als ze daar rondhuppelt op een trainingskamp, gewoon met mooi haar en alles erop en eraan. Dat is echt fantastisch. Het kost mij heel veel tijd, maar het wordt ook een deel van je. En als je ziet hoe blij haar ouders zijn... Daar doe je het voor. Als dank past haar moeder nu af en toe op onze kleine Indy. Dat is wel heel speciaal.’

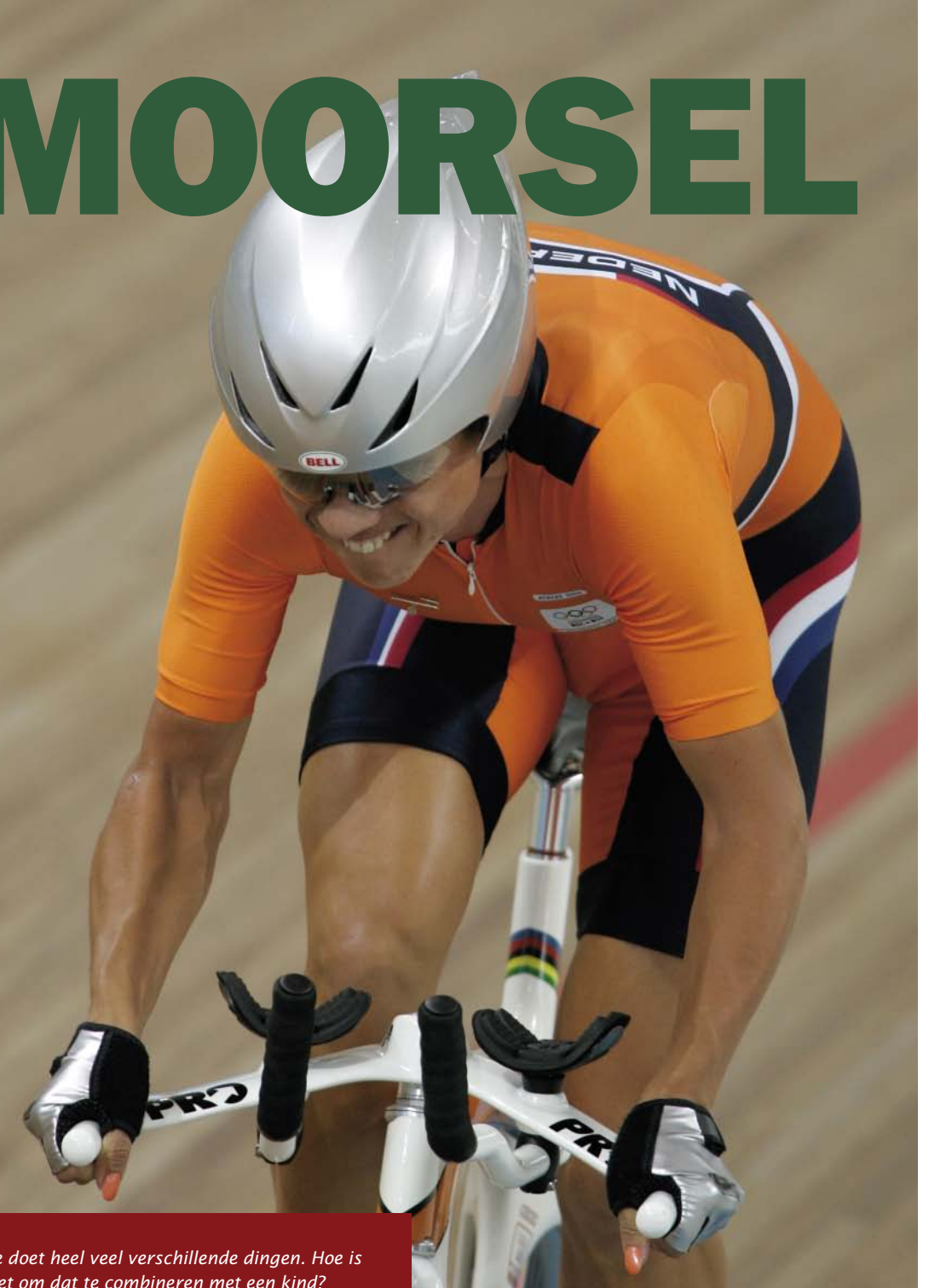
Die gesprekken lijken me behoorlijk confronterend voor een ex-patiënt...

‘Het is een heel dubbel gevoel. Ik weet wat ik toen voelde en wat ik nu voel. Je bent zo eenzaam als je anorexia hebt. Van oorsprong ben ik een heel nuchtere, gezellige Brabantse meid, maar op het moment dat je anorexia krijgt, bestaat je wereld alleen nog maar uit calorieën en calorieën tellen. Je hebt het de hele dag koud, je bent de hele dag bezig met de weegschaal en eten. Het gevoel van toen heeft me zo diep geraakt dat ik altijd wil proberen te helpen als hier weer zo’n diepongelukkige moeder voor de deur staat. Maar dat kost wel energie. Na zo’n gesprek voel ik me helemaal leeg. Vooral in het begin vallen ze vaak terug. Dan gaat het twee stapjes omhoog, drie naar beneden. Dat is heel vermoeiend, maar als je er eenmaal aan begonnen bent, dan moet je er ook voor gaan. Net als met topsport kost het eerst veel energie en doet het af en toe heel veel pijn, maar als je uiteindelijk je doel haalt, is het zo fantastisch mooi.’

Je doet heel veel verschillende dingen. Hoe is het om dat te combineren met een kind?

‘Moeilijk, maar ik heb mijn hele leven alles met veel discipline moeten plannen en dat komt me nu goed van pas. Gelukkig heb ik een heel lieve schoonmoeder en een lieve oppas die graag inspringen. Ik geloof dat het moeilijker gaat als je een chaoot bent, maar ik ben met alles heel netjes. Dat zie je ook in mijn huis: Alles is opgeruimd. Ik ben weleens jaloers op mensen die gewoon in een zootje zitten en denken: “Vandaag ben ik moe en doe ik lekker niks.” Ik kan dat niet. Dat had ik vroeger al toen ik nog fietste. Dan kwam ik doodmoe terug uit de Tour de France en moest ik van mezelf ’s avonds toch nog mijn

tas uitpakken, alles wassen en mijn kamertje schoon hebben. Zo ben ik nog steeds. Afgelopen week was ik bijvoorbeeld zo ziek dat ik alles eruit gooide. De auto zat helemaal onder. De hele weg naar huis heb ik zitten piekeren hoe ik alles zo snel mogelijk schoon zou krijgen. Terwijl ik best wist dat Michael daarvoor zou zorgen en ik lekker naar bed kon.’

DIGITALE mond-tot-mond reclame

Geen betere reclame dan mond-tot-mond reclame. Maar kan dat ook op het anonieme internet? Zeker kan dat. Docent Johan Reijenga van het Instituut voor Commercieel Management raakte geïnspireerd tijdens een bezoekje aan Silicon Valley en liet het zijn studenten in het nieuwe keuzevak *viral marketing* – want zo heet de digitale variant van mond-tot-mond reclame – zelf uitproberen.

Hoe werkt *viral marketing*? Het zijn de *peers* die je product promoten, dankzij *users generated content*. Stuur een mail naar mensen van wie je verwacht dat zij je bericht zo geinig vinden dat ze het doorsturen. Het leukste is als zij er actief bij worden betrokken. Eén student heeft het helemaal begrepen. Het skate-type, mét sik, moet samen met anderen per januari 2008 een website voor een kledingmerk lanceren. 'Het merk wil de fanatieke kitesurfers tussen de achttien en 25 jaar terugwinnen, naast alle andere jongeren op wie het zich lange tijd heeft gericht.' De nonchalant geklede sportievelingen kunnen hun pasfoto uploaden in een filmpje waarin zij een 'zieke sprong' maken. Leuk om door te sturen naar andere kitesurf-liefhebbers die dan meteen kennismaken met het merk. Een studente hanteert eenzelfde aanpak, maar dan voor een zuiveldrank voor kinderen. Ouders kunnen een foto van hun koters maken, mét zuivelsnor. Het huishouden met de mooiste snorren krijgt een jaar lang gratis zuiveldrank. Nu hoeft *viral marketing* niet alleen voor commerciële doeleinden te worden gebruikt. Een student ergert zich aan de hype rondom Pink Ribbon, de actie tegen borstkanker, waarbij de ene na de andere BN'er pront met de buste zwaait om onder de aandacht te brengen hoe belangrijk onderzoek is zodat dit drama voor een op de negen vrouwen voorkomen kan worden. 'Het wordt allemaal zo commercieel gebracht dat mensen zich kunnen afvragen of al het geld wel naar dat onderzoek gaat.' En dus maakt hij samen met zijn collega een uiterst sober filmpje, met bewegende zinnen en, vooruit, één foto met aan het eind een degelijk gironummer. 'Je eigen nummer?', grinniken sommigen. Wie meer wil weten moet naar een bepaalde site surfen. De medestudenten vinden die oplossing net iets te saai. 'Er zit niet eens geluid bij.' 'Maar dertig seconden is wel erg kort om een geschikt muziekje te vinden', valt zijn collega de jongen bij. Een ander duo wil het illegaal downloaden van films aan de kaak stellen, en dus hebben zij de trailers van *Rush Hour 3* en *Jigsaw* bewerkt en op YouTube gezet. Hoewel het eerste filmpje later op internet was gezet dan het tweede,

heeft de laatste wel meer *views*. Dertig mensen klikten het aan om precies te zijn. De slachtoffers worden met kettingzagen bewerkt. De suggestie wordt gewekt dat zij worden gestraft voor het jatten van de films. *Will you be next?* is de afsluiter. Morbide en geestig tegelijk. En je kunt iets krijgen: gratis popcorn, terwijl je geniet van een film met echt goede beeldkwaliteit. Humor. Het is een belangrijk onderdeel van succesvolle *viral marketing*. Het laatste duo buit dat uit door een fictief feest te promoten op de Hogeschool Rotterdam. Een jongen loopt een blauwtje. 'Herkenbaar? Surf dan naar antiblaauwtjelopen.nl'. De twintig zogenaamde workshops om het andere geslacht te behagen blijken twintig vrijkaartjes te zijn. Twee studentes stellen de vraag of dit niet een al te eenzijdige, mannelijke benadering is. Ook vrouwen nemen tegenwoordig het initiatief. Twee versies zijn natuurlijk mogelijk, 'maar ik stap altijd zelf op vrouwen af', zegt de jongen. Achttien studenten deden mee in de eerste periode, maar voor de komende twee trimesters worden er per periode al zestig verwacht. 'In het begin heb ik alle deelnemers gevraagd of zij een *viral marketingcampagne* voor mijn eigen keuzevak wilden houden', zegt Reijenga. 'Ik ben nu heel benieuwd of hun e-mails tot zoveel aanmeldingen hebben geleid. Dat ga ik de nieuwe studenten natuurlijk vragen.'

Zien hoe *viral marketing* werkt? Surf naar <http://nl.youtube.com/watch?v=vj29qmlnBiE>

PIN

Onderwijs Actueel

Is docentensalaris zaligmakend?

Docenten zijn er niet in overvloed. Moeten ze daarom beter worden betaald? De discussie leeft vooral in het basis- en voortgezet onderwijs en minister Plasterk nam inmiddels maatregelen. Profielen vroeg enkele docenten of salaris doorslaggevend is.

'Afgelopen augustus kon ik ervoor kiezen om bij de Rabobank te gaan werken', vertelt Peter Anker, docent bij het IMO (Instituut voor Managementopleidingen). 'Het salaris was vergelijkbaar maar bij de bank kreeg ik er een leaseauto bij.' De hogeschooldocent, die regelmatig door *recruiters* wordt benaderd, weet dat exportmanagers van zijn leeftijd (45) in het bedrijfsleven een vergelijkbaar salaris hebben. 'Maar zij groeien nog wel door.' Enkele collega-docenten kozen de afgelopen jaren voor het bedrijfsleven, Anker niet. 'Ik verdien goed en vind de prijs-kwaliteitsverhouding van mijn salaris ook goed. Er zijn ook andere redenen waarom ik in het onderwijs zit. Zoals werken met jonge mensen, kennis overdragen en de wederzijdse acceptatie tussen docent en student.' Als er meer geld naar het hoger onderwijs zou gaan, wil Anker dat het ingezet wordt voor het flexibeler en kleiner maken van de organisatie. 'Ik geloof niet in schaalvergroting.' Net als Anker wijst ook Ron Plazier (CMI, Instituut voor Communicatie, Media en Informatietechnologie) op het verschil in secundaire arbeidsvoorwaarden.

'In het bedrijfsleven heb je een auto van de zaak, een dikke vergoeding voor een pensioenregeling en krijg je bijvoorbeeld je laptop en telefoon betaald. Wij hebben een fietsplan en een verplichte vakantie in de hoogtijdagen.' De werksfeer noemt hij daarentegen 'tig keer belangrijker'. Plazier: 'In het hbo heb je te maken met werkdruk maar vrijwel niet met stress. De stressfactor gaat echter wel groeien. Je moet je daarbij afvragen of een hbo-instelling tegenwoordig nog wel een goede werkgever is. Bij conflicten merken we bijvoorbeeld te vaak dat de student centraal staat.' Collega Fedor Wagenaar vult aan: 'Als een student een werkstuk te laat inlevert, zei mijn vorige directeur dat ik het binnen een dag moest nakijken. De student beweerde iets, en dat nam mijn directeur toen gewoon aan, zonder wederhoor. Word ik dan nog serieus genomen?' Beide docenten ervaren dat kiezen voor het onderwijs 'een dure beslissing' kan zijn. Je komt in een fuik terecht waar je niet meer uitkomt, stellen

ze. Plazier: 'Voor jonge mensen die in het onderwijs hebben gezeten, telt dat niet als werkervaring. Je stapt daarna niet zomaar over naar het bedrijfsleven. Dat lukt alleen als je op een bepaald gebied erg goed bent.'

goudzoekers

Manon van der Sar van de studentengeleding van de medezeggenschapsraad (sgmr) denkt dat een hoger docentensalaris niet zomaar de oplossing is. 'De vraag is of we goudzoekers voor de klas willen hebben; niet elke professional in het beroepsveld is ook een goede docent.' Veel potentieel goede docenten zijn ondanks een marktcompensatie waarvoor ze in aanmerking komen, niet in het onderwijs werkzaam, constateert Van der Sar. Terwijl colleges van professionals die deels in het onderwijs werkzaam zijn, juist interessant zijn, vindt zij. Roy Veldhoedt heeft geen baan meer buiten het onderwijs, maar neemt net als zijn collega-kerndocenten van de opleiding tot maritiem officier wel praktijkervaring mee in zijn onderwijs. Hij heeft zelf gevaren. Blijkbaar waarderen studenten dat want in het Keuzegidsonderzoek van een jaar geleden scoorden de docenten erg hoog. 'Daar zijn we echt trots op', reageert Veldhoedt. Bij de overstap naar het onderwijs moest Veldhoedt in 1988 wel iets inleveren. 'Maar ik werd zo ingeschaald dat ik een beetje in de buurt kwam. De drijfveer voor mij was vooral dat ik het leuk vond om met jonge mensen om te gaan. En ook de vakanties waren aantrekkelijk.' Tegenwoordig is een overstap naar de wal minder aantrekkelijk dan twintig jaar geleden. Aan de vakanties wordt geknabbeld en van een hoge inschaling is geen sprake meer, stelt Veldhoedt. 'Vakdocenten krijg je daardoor niet meer.' Ook Plazier en Wagenaar wijzen op de al langer levende schalen-discussie. Goed lesgeven wordt, tot hun ergernis, niet beloond.

JvN

Column

René van Kralingen

Een financieel gezond 2008 gewenst

Met de vermoedelijke verhoging van collegegelden voor masterstudenten in het hoger onderwijs is niets mis. Willem van Os, een expert op het gebied van onderwijsbeoordelingen, zei jaren geleden al dat er een verband is tussen motivatie en investeringen van studenten. De motivatie van studenten neemt toe als de selectie streng is en studiekosten hoog zijn. Spijtig lijkt het dat met geld van studenten een deel van het docententekort wordt opgelost en aan de kwaliteit van de huidige docenten wordt gewerkt. Uit alle verhalen rondom de financiering van deze Rinnooy Kan-plannen is mij inmiddels wel duidelijk geworden dat gelden voor huidige docenten niet bij docenten zelf terechtkomen. Ik wil hun kerst niet bederven, maar docenten maken in geen enkele vorm aanspraak op de vrijkomende gelden. Het zullen de besturen van schoolorganisaties zijn die het budget verdelen en waarschijnlijk met een goed verhaal opnieuw besteden aan nieuwbouw, fusievorming, onderwijsvernieuwing. Niet geïnitieerd door docenten. Bij mij leidt dit alles tot de gedachte een beroepsvereniging op te richten, zonder daarbij gelijk aan dat SBL te denken waar docenten geregistreerd zijn om hun beroep te kunnen uitoefenen. Net als bij artsen is een soort BIG-registratie dan gewoon een eis. De discussie over aanspraak op gelden voor nascholing is gelijk van de baan. Want docenten die hun registratie willen behouden, hebben zich gewoon na te scholen. Onderwijsinstellingen zullen de professionele standaard van docenten beslist bekostigen. Want zij werken straks alleen met geregistreerde docenten. Ik hoop dat in 2008 zuurverdiend collegegeld van studenten echt goed terechtkomt. Namelijk bij mensen die de kern vormen van onderwijsactiviteiten. Proost!

René van Kralingen is docent bij de lerarenopleiding en adviseur bij Onderwijsadviesbureau Van Kralingen.

Fulltime feministe Heleen Mees

‘Deeltijdvrouwen zitten MIJ IN DE WEG’

Ze is de spraakmakendste opiniemaker over vrouwenemancipatie van dit moment, columnist, econoom, jurist, woonachtig in zowel Amsterdam als New York en actief in het campagne team van Hillary Clinton. Vrouwen, werk en het gebrek aan ambitie van de Nederlandse vrouw zijn haar onderwerpen. ‘Mannen mogen weleens wat meer zorgtaken op zich gaan nemen.’ En: ‘Vrouwen, toon wat meer zelfrespect!’ *Profielen* ontmoet Heleen Mees (38).

Van ambtenaar tot publicist

‘Ik heb dit onderwerp niet gekozen, het onderwerp heeft mij gekozen. Ik ben mijn carrière begonnen als ambtenaar van het ministerie van Financiën en daarna van de Europese Unie. Ik ben als consultant voor Ernst & Young naar New York gegaan en als zelfstandig consultant verder gegaan toen ik daar, samen met veel andere New Yorkers na 9/11, m'n baan verloor. Ik heb altijd graag willen schrijven, en deed dat ook al wel, bijvoorbeeld voor het *Financieel Dagblad* over mijn vakgebied of in *de Volkskrant* over Hirsi Ali. Op het moment dat het mij *businesswise* tegenzat, ben ik veel meer voor het schrijven gaan zitten en toen kwam dit verhaal eruit. Sindsdien is het mijn thema geworden. Maar: niet al mijn stukken gaan over vrouwen. Van de week schreef ik bijvoorbeeld over topinkomens. Ik maak nog heel veel gebruik van m'n opleiding. In m'n stukken, de manier waarop ik schrijf. Ik formuleer sec, maar wel met *tongue in cheek*. Dat is de econoom in mij, mijn manier om naar de wereld te kijken.

‘Met schrijven ben ik gericht op Nederland. Ik vind de New Yorkse samenleving ideaal, om dat in New York te promoten heeft niet zoveel zin. Bovendien, hoe goed je ook Engels spreekt, er is toch sprake van een taalachterstand en dat kun je je als publicist niet veroorloven. De markt in Nederland is dus ook makkelijker te veroveren.’

J'accuse

‘Anderen zijn gevoeliger dan ikzelf voor de kritiek die ik krijg, maar vergis je niet, er zijn ook genoeg vrouwen fan van mij. Als de vrouwen die ik aanspreek op hun verantwoordelijkheden niet boos zouden worden, dan heb ik iets niet goed gedaan. Het is ook mijn bedoeling die vrouwen hoog op de kast te krijgen. ‘Dat huishouden is onzin als je maar 1.2 kinderen hebt. En ook een deeltijdbaantje erbij blijft maar aanmodderen. Of ze gaan voor zichzelf beginnen, maar ook dat blijft behelpen. Het kost niet voor niets enorm veel hoofdbrekens om de vrouwelijke ondernemer van het jaar aan te wijzen. Nee, dat stelt allemaal niets voor. ‘Het is bovendien nergens voor

nodig dat kinderen continue aandacht van de ouders krijgen, daar worden ze alleen maar lastiger van. Marleen Barth, voorzitter van de Onderwijsbond CNV, formuleerde onlangs heel raak waarom er zoveel problemen in het klaslokaal zijn: ‘Elk kind is zo gewend centraal te staan, elke ouder moet z'n leven leven door dat kind, dat is niet goed.’

Kinderen kunnen best meehelpen met het huishouden, daar krijg je veel aardiger volwassenen van. ‘En ik kan erover meepraten. Ik kom uit een heel geëmancipeerd gezin. M'n vader en moeder werkten fulltime en deelden de huishoudelijke taken. En wij draaiden als kinderen ook in het huishouden mee. Ik was al een sleutelkind toen nog door de Stratemakeropzeeshow uitgelegd moest worden wat dat was. En toch zijn we als familie heel hecht en ben ik niet echt slecht terechtgekomen. ‘Ze zitten mij ook in de weg, die deeltijdvrouwen. Vroeger werden de vrouwen die meededen voor vol aangezien, zo iemand als Neelie Kroes. Nu hebben we een heleboel vrouwen op de arbeidsmarkt die maar voor spek en bonen meedoen en die verpesten het voor de rest van de vrouwen, voor degenen die wél willen. Als zich vroeger een vrouw op de arbeidsmarkt aandiende,

wist iedereen: Dat is er een om rekening mee te houden. Als zich nu een vrouw aandient, denkt iedereen: Dat zal wel een deeltijd-feministe zijn die thuis klaar wil zitten met de thee, niet op woensdag wil werken, om twee uur naar huis wil en thuis blijft als het kind een halve graad verhoging heeft. Vandaar mijn *j'accuse*.’

Pakistan

‘Vrouwen moeten hun talenten beter gebruiken. Het gaat mij om gelijkheid van de seksen. We leven in een land dat gedomineerd wordt door mannen. Aan de top van het bedrijfsleven staan zo weinig vrouwen dat Nederland in dat opzicht gelijk staat met Pakistan. Pakistan! Het gaat mij er niet om dat kinderen hele dagen naar de crèche moeten, alhoewel daar volgens mij niets mis mee is, het gaat mij om gelijkheid. ‘Als voor elke vrouw die gaat werken en carrière maakt een man thuisblijft, ben ik er tevreden mee. En het 2x4 dagen-model: ook prima. Maar de parttime banen van Nederlandse vrouwen zijn veel kleiner. Driekwart van de Nederlandse vrouwen met een partner is niet economisch zelfstandig en verdient minder dan 750 euro per maand. Negen van de tien mannen met kinderen werkt fulltime, terwijl negen van de tien vrouwen met kinderen in deeltijd werken. Het zijn dus de vrouwen die *en masse* hun carrière opofferen. Overigens vind ik een nanny zo gek nog niet. Als ik ooit een kind krijg, neem ik een zwarte nanny, dan kan hij of zij gelijk aan al die kleurverschillen wennen. En zo creëer je boven-

dien werkgelegenheid in de sfeer van persoonlijke dienstverlening. Want mijn verhaal gaat zowel over hoogopgeleide als over laagopgeleide vrouwen. Het minimumloon is nog altijd zo'n 1600 euro. Daarmee ben je economisch zelfstandig. Laagwaardig werk staat niet gelijk aan minderwaardig werk. Er is *learning on the job*. Als je laagwaardig werk doet, kun je je verder ontwikkelen en daarmee ruimte creëren aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Hoogopgeleide vrouwen doen nu allemaal relatief laagwaardig werk omdat ze de hele dag de kinderen naar en van school willen brengen en halen. Heb wat meer zelfrespect! Waarom nemen vrouwen genoeg met al die taken rondom huishouden en kinderen terwijl de man carrière gaat maken?

Dat is me echt een doorn in het oog. Je kunt toch twee of drie dagen fantastische dingen met je kinderen doen als je vier of vijf dagen werkt? Kinderen gaan al snel vijf dagen naar school. Na jarenlang parttime en in de marge te hebben gewerkt, maken vrouwen in de praktijk geen doorstart meer als de kinderen naar school zijn. Alleen als ze gaan scheiden. Ik zou bijna een pleidooi voor echtscheiding houden, maar dat vind ik erg zielig voor die kinderen. Ik ben tegen echtscheiding. Overigens blijkt uit Amerikaans onderzoek dat de kans op echtscheiding afneemt naarmate de vrouw meer uren werkt. Huwelijken blijken dan stabielere te zijn.’

Quotering

‘Ik ben een groot voorstander van positieve actie om meer vrouwen, en ook alloctonen, aan de top te krijgen. Noorwegen is daar momenteel druk mee bezig. Het beleid van *gender balance* is daar in 2006 ingevoerd. In 2008 moet de top van alle beurs-

genoteerde ondernemingen voor de helft uit vrouwen bestaan. Zeventig procent van de Noorse bedrijven voldoet daar inmiddels aan, vertelde de Noorse ambassadrice vorige week. Maar ik denk dat het Noorse model niet zomaar over te zetten is op de Nederlandse situatie. Hier zou het meer stapsgewijs moeten. Vijftien procent aan de top in 2010, vijftientwintig in 2015 en veertig procent aan de top in 2020. Dan gaat de samenleving er heel anders uitzien. De gesloten mannenbolwerken zijn alleen met regelgeving te doorbreken. Ik denk aan een code à la Tabaksblat, verankerd in de wet. Ik ben overigens voor alle maatregelen die werken aantrekkelijker maken: afschaffen van de aanrechtsubsidie, fiscaal aftrekbaar maken van persoonlijke dienstverlening, goedkoper maken van kinderopvang, afschaffen van alimentatieplicht, afschaffen van de verzorgingsstaat.’

Hillary

‘Ik zit in het *fundraising team* van Hillary Clinton. Eerder, bij de senaatsverkiezingen zat ik ook al in haar campagne team. Als ik in New York ben, ben ik daar ongeveer anderhalve dag per week mee bezig. Het is nu in Iowa erg spannend en ik zit hier. Dat hoort eigenlijk niet, maar ja, ik moet geld verdienen en andere dingen vind ik ook belangrijk. De aanloop naar de presidentsverkiezingen is heel opwindend. Het moet allemaal nog gebeuren natuurlijk, maar het ziet er goed uit voor haar. In de landelijke peilingen gaat ze aan de leiding. Hillary is een heel sterke vrouw, ik ben een groot fan van haar.’

DvN

Heleen Mees sprak in november de, mede door de HR georganiseerde, Pietje Bell-lezing uit. Meer daarover op pag 15.

foto: Ronald van den Heerik

Foto: Leifien Willemse

Links: Hans Beekman, rechts: Frank Rieck

‘WE DOEN IETS KRANKZINNIGS’

Stadshavens: opleidingen HR in september 2008 naar RDM-terrein

- Stadshavens Rotterdam in uitvoering
- In september 2008 starten de HR-technologieopleidingen op RDM-terrein in het Innovation Dock, broedplaats voor toegepaste technologie
- Ongeveer 20 bedrijven gaan zich vestigen. Bedrijvigheid en onderwijs lopen in elkaar over

RDM campus

‘De voormalige werf van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij, midden in het Stadshavensgebied, wordt een campus voor onderwijsinstellingen en bedrijfsplaatsen die voor leerwerkplaatsen moeten gaan zorgen. Dit is belangrijk om specifiek technische kennis in het havengebied vast te houden, maar óók om innovatie te stimuleren. De oude afkorting RDM krijgt een nieuwe betekenis: Research,

Design & Manufacturing.’ Aan het woord is Frank Rieck, lector New Technologies for Product Innovation aan de Hogeschool Rotterdam. ‘De belangrijkste locaties op RDM Campus zijn Droogdok 17, het voormalige directiegebouw van de RDM werf, en RDM Innovation Dock, de voormalige machinehal. In september 2008 starten technologieopleidingen van de HR (autotechniek, industrieel product-ontwerpen, bouwkunde en waarschijnlijk later ook de andere technologieopleidingen) samen met opleidingen van het Albeda College in het Innovation Dock, dat een broedplaats wordt voor toegepaste technologie:

technieken die al wel beschikbaar zijn, maar nog niet worden toegepast. Bijvoorbeeld: waterstof voor elektrisch aangedreven voertuigen, het bouwen van gebouwen, huizen en wegen op water, lokaal opgewekte energie (waarmee een drijvend gebouw onafhankelijk kan worden gemaakt). Bedrijven die deze technologieën verder ontwikkelen, kunnen tijdelijk ruimte huren in het Innovation Dock. Zij sluiten dan tevens met de HR een kenniscontract af waardoor er voor studenten relevante leerwerkplaatsen ontstaan. Bedrijvigheid en onderwijs lopen op deze manier in elkaar over. Het is de bedoeling dat ongeveer twintig bedrijven zich zullen vestigen. Op dit moment zijn dat er al twee: Formula Zero die een op waterstof rijdende raceklasse ontwikkelt en BAM Rail die de HSL-technologie overdraagbaar wil maken en verkopen aan bijvoorbeeld China. Bedrijven vinden bij ons ruimte om samen te werken met scholen, maar ook

ruimte om activiteiten te ondernemen die in de binnenstad of op een industrieterrein niet zijn toegestaan, denk aan het rijden op waterstof, het uitproberen van nieuwe windmolens op het dak van het dock, of het te-water-laten van een drijvend huis. ‘Om dit alles mogelijk te maken is een flinke renovatie van het gebied noodzakelijk zodat het geschikt is voor onderwijs. De kade moet schoon en veilig zijn, voetgangers en rijdend verkeer van elkaar gescheiden worden en er zal volgend voorjaar een snelle veerverbinding komen. Het hele gebied wordt hierdoor opgewaarderd, want ook de bewoners hebben natuurlijk baat bij bijvoorbeeld die veerverbinding. Het is een enorme operatie. Eigenlijk doen we iets krankzinnigs: een school bouwen op een industrieterrein. Ik beschouw het inmiddels als een levenswerk, het is zo groot en nieuw en meeslepend, zoiets doe je maar een keer in je leven. Dit zal het meest inspirerende leerwerkproject op het gebied van technologie worden in heel Nederland. Let maar op.’

Voor het volgen van actuele informatie: www.rdm-campus.nl

andere Stadshavens

Hans Beekman is directeur van Projectbureau Stadshavens Rotterdam. ‘Ik ben heel enthousiast over wat er op het RDM-terrein gaat gebeuren. Maar de Stadshavens zijn groter dan dat gebied. We willen de komende jaren concrete en zichtbare resultaten boeken op een aantal plaatsen. Om te beginnen in de Rijn- en Maashaven. Naast metrostation Rijnhaven, in wat we noemen de Pols van Katendrecht, richten we de vestiging van een European Chinese Centre (ECC) op. Dat moet een Europese ontmoetingsplek worden voor Chinese bedrijven, ondernemers en de Chinese gemeenschap. Denk aan detailhandel, horeca, kantoren, hotel- en een congresaccommodatie. Daarmee wordt de Rotterdamse positie als bruggenhoofd tussen China en Europa ver-

stevigd. In hetzelfde gebied wordt een nieuwe brug gebouwd voor voetgangers en fietsers die de Wilhelminapier, bij Hotel New York, gaat verbinden met Katendrecht. Er worden plannen ontwikkeld om in het Rijn-/Maashavengebied nabij te bouwen, drijvend wonen dus. Het Stoomschip Rotterdam ten slotte, het voormalige vlaggenschip van de Holland Amerika Lijn, krijgt een ereplaats aan de kop van Katendrecht. Al met al moet het woningaanbod in het Stadshavensgebied met zo'n tienduizend groeien, vooral voor de midden- en hogere inkomens. ‘Een ander gebied in de Stadshavens waar een metamorfose gaat plaatsvinden, is het Nieuwehaven/Vierhavensgebied. Ook daar wordt de combinatie van stad en haven zichtbaar gemaakt. Er wordt op de Vierhavensstrip een bedrijvenpark aangelegd met op het dak een dakpark van tachtig meter breed en een kilometer lang. Een dakpark van een dergelijke omvang is nieuw voor Nederland. ‘Het Waal-/Eemhavengebied blijft een economische functie behouden. Vestiging van maritieme bedrijvigheid aan de Waalboulevard (Waalhaven Oostzijde), zoals Europese hoofdkantoren in Dockworks en Portcity, hoort daarbij. Verder zal dit gebied ontwikkeld worden tot dé short-sea containerhaven van Europa.’

Rotterdam heeft niet meer als doel de grootste haven van de wereld te worden, wel de modernste en de kwalitatief beste haven, waar duurzaam gewerkt, gewoond en gebouwd wordt. De Rotterdamse haven genereert nog steeds zestigduizend arbeidsplaatsen. Dat cijfer moet door de ontwikkeling van de Stadshavens met tienduizend groeien. Deze kwaliteitsimpuls moet het gebied competitief maken met de noordvleugel van Rotterdam en met andere Europese steden.

DvN

PROFIELEN.HRO.NL
elke dag vers onderwijsnieuws

Instroom aan HR stabiliseert

- Aantal nieuwe eerstejaars: ± 7900
- Totaal aantal ingeschreven bekostigde studenten: ± 26.400
- Instituut voor Lerarenopleidingen en Instituut Communicatie, Media en Informatietechnologie krimpen, Instituut voor Bouwen en Bedrijfskunde groeit

‘Het lijkt erop dat de enorme groei die de HR de laatste jaren meemaakte over z'n hoogtepunt heen is. Stabilisatie is na een aantal jaren van flinke groei ook niet zo slecht’, licht Alexander van den Assum, directeur financiën van de HR, toe. ‘Het aantal nieuwe eerstejaars daalt met ongeveer honderdvijftig studenten iets ten opzichte van vorig jaar. Het totaal aantal ingeschrevenen stijgt echter nog steeds, met ongeveer tweehonderd, dat is 4,5 procent van het totaal aantal ingeschrevenen. Het aantal uitstromende vierdejaars is immers kleiner dan het aantal instromende eerstejaars. ‘De instituten die hun studenten-aantallen zien teruglopen zijn die van de Lerarenopleidingen en Communicatie, Media en Informatietechnologie. De opleiding voor Maritiem Officier, binnen het Instituut voor Bouwen en Bedrijfskunde groeit het sterkst, al gaat het niet om grote getallen. Maar tien studenten meer op een populatie van 56 is relatief wel een sterke groei. Ook de Willem de Kooning Academie en het Instituut voor Financieel Management groeien iets.’

Elk jaar ligt de peildatum voor de instroomcijfers op 1 oktober. Daarna duurt het nog even voor de administratie hiervan klaar is. Van den Assum: ‘De laatste jaren zien we veel studenten die zich zo laat mogelijk inschrijven.

Zo kregen we de laatste drie weken van september nog tweeëntwintighonderd betalingen van eerstejaars en veertienhonderd betalingen van ouderejaars te verwerken. Op 1 oktober is er altijd nog een groep die het collegegeld niet heeft betaald, ondanks de diverse aanmaningen die we ze hebben gestuurd. Dit jaar waren dat ongeveer vijftien-, zestienhonderd studenten. Van driekwart van deze groep hoor je niets meer. Bij een kwart is er iets misgegaan: door omstandigheden aan de kant van de student, doordat ouders bijvoorbeeld aan het scheiden zijn, maar ook door fouten die er bij de hogeschool worden gemaakt. Die groep kan eventueel nog toegelaten worden na beoordeling door de commissie van toelating. Ook dit jaar zijn er ongeveer vierhonderd studenten bij deze commissie aangemeld van wie er uiteindelijk nog tweehonderd zijn toegelaten’, aldus Van den Assum

DvN

Illustratie: Annet Scholten

Uitvoering collegameter ONDER VUUR

- 57 klachten over uitvoering collegameter
- commissie voor bezwaar en beroep ingesteld

De personeelsgeleding van de centrale medezeggenschapsraad (pgmr) vindt dat een aantal negatieve beoordelingen van HR-medewerkers, als resultaat van de nieuwe beoordelingssystematiek, van tafel moet. In veel gevallen is de procedure niet goed verlopen, stelt de raad.

De pgmr baseert dit standpunt op een evaluatie waarop de raad 57 reacties ontving van personeelsleden die in sommige gevallen namens hun hele team spraken. 'Er is een regen aan klachten', stelt pgmr-voorzitter Fons van Maldeghem. 'Er zijn managers die niet hebben deelgenomen aan de verplichte scholing over de nieuwe beoordelingssystematiek. En er zijn mensen negatief beoordeeld terwijl de procedure niet goed verliep. Soms heeft er bijvoorbeeld geen proefbeoordeling plaatsgevonden. Ook zijn er collegameters anoniem ingevuld, terwijl dat niet mag.' Jan Roelof van het college van

bestuur erkent dat nog niet alles vlekkeloos verloopt. 'We hebben de procedure vorig jaar aangescherpt, dan kun je niet verwachten dat het meteen honderd procent goed gaat. Maar ik schat in dat het in heel veel gevallen wel goed is gegaan.' De gespreks-cyclus tussen leidinggevende en medewerkers, waar de collegameter deel van uitmaakt, is volgens het college van bestuur in eerste instantie bedoeld om aandacht te schenken aan het personeel. Roelof: 'Het tweede doel is dat er in zo'n gesprek werkafspraken worden gemaakt en ten derde gaat het om professionaliseringsafspraken.'

De collegameter op zich is geen beoordelingsinstrument, stelt Roelof. 'Het woord 'meter' is wellicht wat ongelukkig gekozen want het gaat om een mening over je collega. Voor de leidinggevende is het slechts een van de meningen die hij gebruikt bij de beoordeling.'

intimidatie

De pgmr is niet tegen de nieuwe manier van werken, maar wel tegen de gevolgen van verkeerd gebruik. Van Maldeghem: 'De gemaakte fouten in de uitvoering kunnen hebben geleid tot negatieve beoordelingen. Het is dan onjuist om individuele personeels-leden met de bewijsvoering te belasten terwijl wordt erkend dat er het een en ander niet goed is gegaan.' Hoewel de pgmr het goed vindt dat er een commissie voor bezwaar en beroep in het leven geroepen is, vindt de voorzitter dat niet voldoende. Van Maldeghem: 'Er zijn vele signalen van intimidatie en van medewerkers die zich geïntimideerd voelen. Daardoor is er een groep die geen bezwaar durft te maken. Deze mensen zitten niet op een arbeidsconflict te wachten. Het college vindt dat echter niet bezwaarlijk genoeg om er een punt van te maken.'

Roelof wijst erop dat de procedure niet bij iedereen slecht is verlopen. Hij voelt er daarom niets voor om de door Van Maldeghem bedoelde negatieve beoordelingen zonder meer op te schorten. Wel wordt de beoordelingssystematiek en ook de collegameter door p&o geëvalueerd. Zo wordt eraan gedacht om in het vervolg geen cijfers meer te gebruiken maar alleen termen als 'voldoende', 'heel goed' en 'onvoldoende'. Bovendien komt er in dat geval ruimte voor toelichting. Roelof: 'En misschien moeten we ook af van de term collegameter; het woordje 'meten' is toch wat ongelukkig gekozen.' Het college van bestuur hoopt in februari met verbetervoorstellen te komen zodat die in maart en april, bij de start van de nieuwe gesprekscyclus, kunnen worden doorgevoerd.

JvN

COLLEGAMETER

Docenten en andere HR-medewerkers worden sinds een jaar geacht hun mening op papier te zetten over hun collega(s). Op de zogenoemde collegameter geef je je collega cijfers voor onder andere het nakomen van afspraken en voor het overnemen van taken van collega's. Scoor je hier een onvoldoende, dan kan dat reden zijn om het salaris niet te verhogen. Een onvoldoende voor de docentmeter (de mening van studenten over de docent) of voor het niet nakomen van afspraken over de door jou te leveren prestaties, kunnen ook deze consequentie hebben. De nieuwe beoordelingssystematiek is vorig jaar ingevoerd als uitkomst van de cao-afspraken. Alle hogescholen moesten volgens die afspraken nieuwe beoordelingssystemen invoeren, onder andere omdat de toenmalige functionerings- en beoordelingsgesprekken niet consequent werden uitgevoerd.

IN DE PRIJZEN

Foto: Levien Willemse

HR-studente beste pabo-rekenaar in rekendictee

Carmen Groenenboom, tweedejaars pabo-studente, rekent het beste van alle pabo-studenten die op 23 november deelnamen aan het Bartjens Rekendictee in Zwolle. 'Het ging redelijk goed, maar ik had niet verwacht te winnen', aldus Carmen. 'Er is de laatste tijd veel nieuws over pabo-studenten die slecht kunnen rekenen, maar ik kan nu zeggen: Ik kan het lekker wel!' Het rekendictee bestond uit veertien redactiesommen die in een korte tijd beantwoord moesten worden. 'Het was leuk gepresenteerd, een beetje zoals het Groot Dictee der Nederlandse Taal op televisie. Er werd eerst een verhaaltje verteld, over Bokito of Paris Hilton bijvoorbeeld, en daar ging de som dan over', vertelt Carmen. 'In de trein op de heenweg heb ik met de andere drie studenten die namens de hogeschool naar het rekendictee gingen, de sommen van vorig jaar bekeken. Verder heb ik me er niet op voorbereid.' Carmen heeft cijfers en het puzzelen ermee altijd al leuk gevonden. 'Op de basisschool en middelbare school deed ik ook mee aan rekenwedstrijden. Ik ben al eens de beste van mijn middelbare school geweest.' De rekenavond in Zwolle was ook op een andere manier nuttig. De voorbeelden die Carmen daar zag, kan ze nu gebruiken in de bijlessen die ze geeft aan eerstejaars die hun WISCAT niet gehaald hebben. In totaal deden veertig studenten van de verschillende pabo's, scholieren, prominenten en studenten van andere opleidingen mee aan het rekendictee.

Woonfoyer genomineerd voor Zilveren Woonladder

De woonfoyer in Rotterdam is één van de tien genomineerden die in aanmerking komt voor de Zilveren Woonladder. Met behulp van verschillende partijen laat de woonfoyer jongeren min of meer zelfstandig wonen. De begeleiding wordt onder andere verzorgd door studenten van de hogeschool. De ministeries VROM en VWS hebben de Zilveren Woonladder in 2006 ingesteld om vernieuwende initiatieven voor het souterrain van de woningmarkt te laten groeien.

Meer over de woonfoyer lees je in Profielen 53.

MG

d'rbij

New York als ideale samenleving

Heleen Mees, jurist, econoom en NRC-columnist, werd landelijk bekend met haar pleidooi tegen het deeltijd-feminisme. Tijdens de *Pietje Bell-lezing* laat ze dat beladen onderwerp even rusten en richt zij haar pijlen op de Nederlandse verzorgingsstaat die talenten onbenut laat en mensen met uitkeringen aan huis gekluisterd houdt. Nee, dan New York, de metropool waar Mees zelf in 2000 naartoe trok. In de lezing *Vita Activa I love NY* belijdt ze haar liefde aan deze stad waar niet alleen de *high potentials* kunnen scoren, maar waar ook plek is voor laagopgeleiden en migranten. New York is in haar ogen een 'ideale samenleving' waar Nederland nog veel van kan leren. Zo heeft New York een grote markt voor persoonlijke dienstverlening. Immigranten die de taal nog niet spreken, kunnen in New York meestal wel emploi vinden. *Nannies* zorgen voor de kinderen, *dogwalkers* laten de hond uit, waterschenkers vullen je glas in het restaurant en in The Sweeney Building, waar Mees woont, werken een *doorman*, een poetsvrouw en een *superintendent* voor de kleine reparatieklusjes. Mees brengt hulde aan deze werkers en maakt hun arbeid eerbaar. Voor wie zelf regelmatig de wc-borstel hanteert, is het fijn Mees deze waardering voor 'laagwaardige' persoonlijke dienstverlening te horen uitspreken. 'Er zijn zoveel dingen die laagopgeleide migranten kunnen doen', stelt zij tijdens de vragen na afloop van de lezing. 'Nagels lakken of poetsen. Altijd als ik in Amsterdam ben, mis ik mijn mensen in New York.' Maar Mees verzekert de zaal: 'Het gaat verder dan manicure alleen. Doordat ik diensten inkoop bij deze laagopgeleide arbeidskrachten, kom ik ook in contact met een ander soort mensen.'

Het 'andere soort mensen' of de 'laagopgeleide' lijkt deze avond wel een vreemdeling in plaats van een naaste of een buur. En uiteindelijk blijf ik zitten met de vraag of Mees nu vanuit haar sociaaldemocratische PvdA-hart spreekt of eerder een moderne koloniaal is zoals een nette mevrouw (met tuinman, strijkster en werkster) na afloop in de garderobe stelt.

De Pietje Bell-lezing is een initiatief van NRC Handelsblad, Kunsthal en de Kenniskring Opgroeien in de Stad. Deze vijfde editie vond plaats op 22 november.

EvdM

Instituut voor Bouw- en Bedrijfskunde (IBB)

Instituutspportret

Auteur: Mirjam Goudswaard i.s.m. IBB Illustratie: Marco Faasen

Wegens succes gereorganiseerd! Sinds dit collegejaar telt de Hogeschool Rotterdam elf instituten in plaats van zeventien clusters. De forse groei van de studentenpopulatie vroeg om deze organisatieverandering. In elk nummer van *Profielen* een portret en 'demografische' schets van een nieuw instituut. Ditmaal: IBB.

Academieplein

G.J. de Jonghweg 4-6
3015 GG Rotterdam
Telefoon (010) 241 48 50
Fax (010) 241 48 51

Bedrijfsbureau

Dagelijks van 08.30 tot 17.00 uur.
ma, di, do: ook van 17.45 tot 20.30 uur.

Vertrouwenpersoonen

Marijke Hengeveld
Clemens Peters

Alumnivereniging

Studieverenigingen

Nieuwsbrief

Huig (blad van de Academie van Bouwkunst) en IBB medewerkers nieuwsbrief

Instituutsprijs

Beroemde IBB'ers

Rob van Erk

Oud-student van de Academie van Bouwkunst. Lopend over de Coolsingel is het bijna onmogelijk om de ontwerpen van Rob van Erk over het hoofd te zien. Hij ontwierp onder andere het WTC-gebouw, de uitbreiding van MeesPierson en kantoorgebouw de Coolse Poort. Voor zijn inspanningen voor de stad ontving hij in 2007 de Wolfert van Borselenpenning.

John Halfweg

Oud-student van het Instituut voor Service Management. John Halfweg is *general manager* van Smit Harbour Towage. Dit bedrijf is gevestigd in de Rotterdamse haven en heeft ruim honderdvijftig sleepboten die ervoor zorgen dat grote containerschepen veilig kunnen aanmeren.

Bacheloropleidingen

- bouwkunde (ook deeltijd)
- civiele techniek (ook deeltijd)
- facility management (ook deeltijd)
- logistiek en economie (ook deeltijd)
- logistiek en technische vervoerskunde (ook deeltijd)
- ruimtelijke ordening en planologie
- technische bedrijfskunde (ook deeltijd)
- Watermanagement (in ontwikkeling)

Lectoraat

- Onder IBB valt het kenniscentrum Transurban met vijf lectoraten.
- Stedelijke Infrastructuur en Mobiliteit, lector Marc Verheijen
  - Stad en Water, lector Piet Dircke
  - Stedelijke Vernieuwing, lector Karin Schrederhof
  - Haven en Stad, lector Harry Mengers
  - Logistics, lector Frits Blessing

- Masteropleidingen:
- Academie van Bouwkunst (opleidingsmanager Lucas Verweij)
  - Architectuur
  - Stedenbouw
  - Urban Management & Area Development (start in 2008)

Studentenaantallen door de jaren

Studenten, docenten & medewerkers in getal

peildatum 1 oktober 2007

Op stapel

17/1/2008 bedrijvendag

Ingezoomd

Nieuwe master Urban Management & Area Development

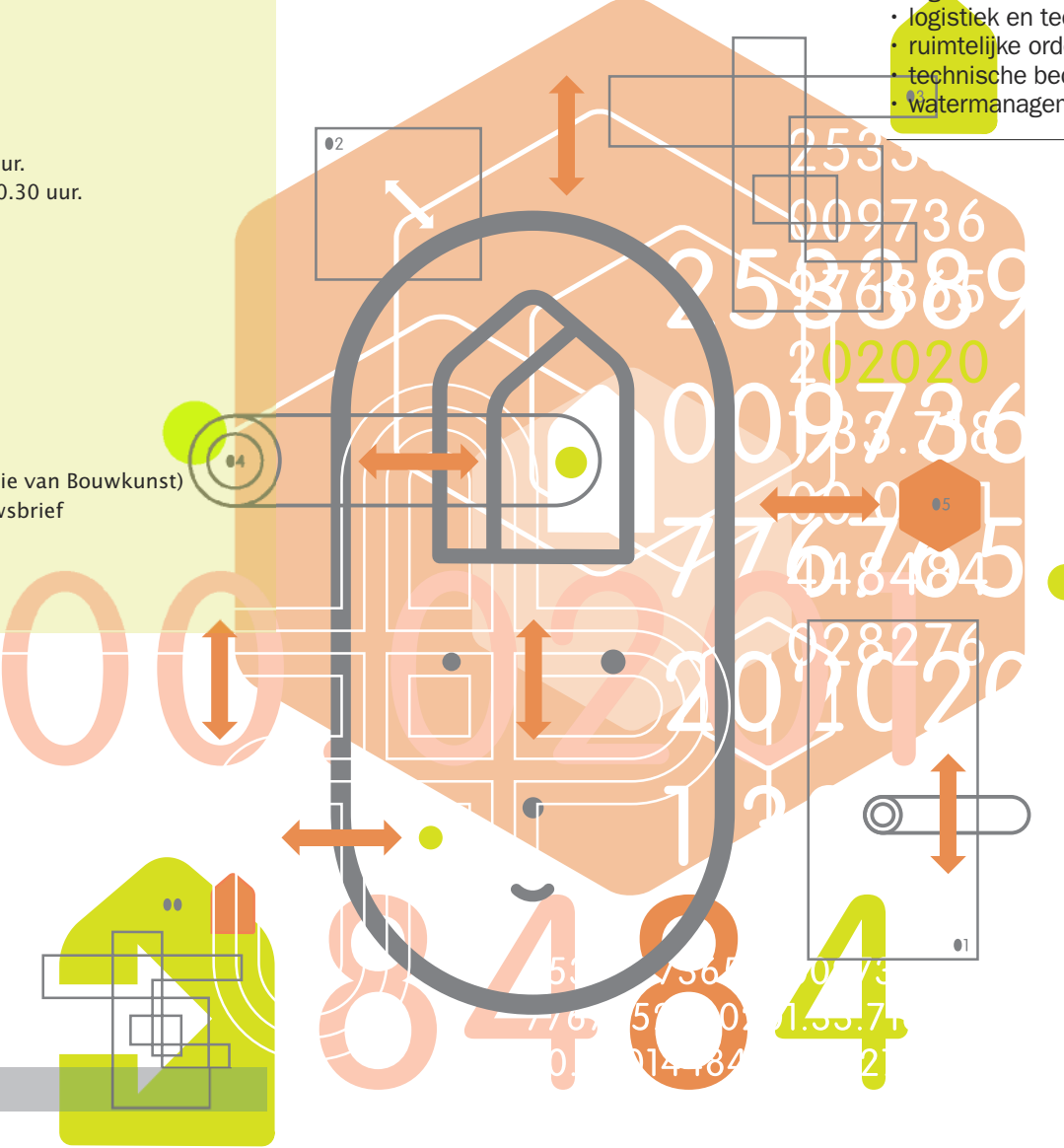
IBB vormt met vijf andere hogescholen de landelijke kenniskring Stedelijke Vernieuwing. Vanuit de beroepspraktijk kwam de vraag naar professionals die in staat zijn om complexe problemen rond stedelijke vernieuwing aan te pakken. Mensen met kennis van ruimtelijke ordening en oog voor de sociale, economische en technische aspecten van stedelijke vernieuwing. 'Samen met Saxion Hogescholen en de Hogeschool Utrecht zijn wij gaan kijken of er een markt is voor een master met een dergelijk profiel', vertelt Jeroen Visschers, onderzoeksmedewerker van kenniscentrum Transurban. En die was er, want in februari 2008 start de nieuwe master Urban Management & Area Development. De reguliere colleges vinden plaats in Utrecht. Daarnaast werken de studenten ieder kwartaal aan een project. Deze projecten worden opgezet in de vestigingssteden van de betrokken hogescholen: Rotterdam, Utrecht, Deventer, Enschede en Apeldoorn. 'Iedere stad heeft eigen problemen, maar er is ook overlappende problematiek. Studenten kunnen de aanpak van problemen in bepaalde steden toepassen in hun eigen stad of regio', aldus Visschers. De doelgroep voor de opleiding bestaat uit mensen die al zo'n vijf tot tien jaar in het vak zitten.

Directie

Elk instituut kent een tweekoppige directie, bestaande uit een voorzitter en een lid.

Dick Glasbergen is voorzitter van de directie bij IBB. Glasbergen werkt bijna twintig jaar bij de hogeschool. Hij is begonnen als docent en coördinator bij personeelwerk, een voorloper van personeel en arbeid. Sinds elf jaar werkt Glasbergen op de locatie Academieplein waar hij begon als directeur van het cluster scheepvaart, dat uiteindelijk uitgroeide tot het cluster ism. Glasbergen heeft personeel, organisatie, financiën, voorzieningen en interne communicatie in zijn portefeuille.

Bert Hooijer is lid van de directie bij IBB. Hij begon zo'n twintig jaar geleden als trainer en docent bij de opleiding management in de zorg. Later ontwikkelde hij de opleidingen ergotherapie en trade management gericht op Azië. Ongeveer acht jaar geleden werd hij directeur van het cluster RIBACS. Hooijer beheert strategisch beleid, onderwijsbeleid, communicatie en externe betrekkingen.

Thuisoegang voor digitale databanken mediatheken HR

- digitale databanken uitgebreid
- nu 48 databanken beschikbaar via mediatheken HR
- thuisoegang voor 98 procent databanken

Waar en hoe vind ik de recensie van Al Gore's film *An Inconvenient Truth* in de *Volkskrant* of een artikel over het in 2006 ingevoerde nieuwe zorgstelsel dat ik nodig heb voor mijn scriptie? En waar kan ik mijn Engelse tekst checken? Voor dit soort vragen kun je terecht in de mediatheken van de hogeschool. Sinds de digitalisering van informatie van de afgelopen tien à vijftien jaar is het pakket aan diensten van de mediatheken flink uitgebreid, zowel voor studenten als docenten. Bovendien zijn er voor alle opleidingen deskundige

mediathecarissen die je kunnen leren om optimaal gebruik te maken van alle mogelijkheden die de mediatheken bieden.

databanken

De mediatheken van de HR hebben het bestaande aanbod aan databanken nog eens flink uitgebreid. Een kleine greep uit het totale aanbod, beschikbaar via de website mediatheken: *Academia Beeld en Geluid*: een databank met online toegang tot meer dan duizend uren streaming video content voor het hoger onderwijs in Nederland

TFC trainingsvideo's: sinds kort uitgebreid tot vijftig streaming video's over tal van onderwerpen zoals samenwerken en teamgeest, conflicthantering, communicatie, assertiviteit

MD Business Intelligence: markt-informatie met 200.000 items uit kranten, vakbladen en websites
Krantenbank Library PressDisplay: online toegang tot meer dan 350 toonaangevende kranten en tijdschriften uit meer dan zestig landen en in veertig talen
Krantenbank Lexis Nexis Newsportal: alle artikelen van de belangrijkste Nederlandse kranten online opzoekbaar
Van Dale woordenboeken: de Dikke Van Dale's in de moderne vreemde talen staan op het netwerk. Sinds kort is 98 procent van deze databanken ook eenvoudig thuis

te raadplegen. Log daarvoor in op Hint en kies in de rechterbalk de link mediatheek. Daar vind je de optie databanken, met een overzicht van de beschikbare databanken. Via een klik op de linker-muisknop verschaf je je toegang tot de databank van keuze.

Meer informatie

Voor meer informatie kun je terecht op de website mediatheek.hro.nl en bij de mediatheken op de volgende locaties van de Hogeschool Rotterdam: Academieplein, Kralingse Zoom, Museumplein, Wijnhaven/Blaak. Daarnaast zijn er nog de twee OnderwijsWerkplaatsen (OWP's) op de locaties Museumplein en Dordrecht. Ook kun je een afspraak maken met een mediathecaris. MS

Los en vrijgevochten tussen de afwachtende Chinezen

Studenten van de Willem de Kooning Academie en van industrieel productontwerpen (IPO) werkten vorige maand in Shanghai, tijdens de *Creative Industry Week*, samen met Chinese collega's. Joost Bakkes, student autonome kunst, kwam enthousiast terug maar vond de samenwerking soms stroef verlopen.

'Ik heb het verschrikkelijk naar mijn zin gehad. De reis is megevallen, alles was goed geregeld, China is helemaal geweldig en de mensen zijn heel beleefd', somt Joost op. Met Chinezen die studeren voor interieurontwerper of grafisch designer werkte hij samen in workshops. Dat niet iedereen Engels sprak, was daarbij niet het grootste probleem. Joost: 'Vooral de manier van lesgeven verschilt enorm. Dat heeft met verschil in opleiding te maken maar vooral ook met cultuurverschillen. Er zijn uitzonderingen, maar in het algemeen zijn Chinese studenten heel afwachtend naar de leraar. Ze vroegen zich bijvoorbeeld af of dat wat ze deden wel goed was; de creativiteit druipert er niet van af.' Daar tegenover staan de vrijgevochten en initiatiefrijkere Europeanen, vertelt de kunststudent. Bezoekers aan de *Creative Industry Week* bleken heel

enthousiast over het vrijgevochten, losse karakter van de kunst die Joost maakte. Aan het kunstwerk dat Eefje Verstraelen fabriceerde van pallets, hing hij plastic zakjes met daarin goudvissen. Zijn werk heeft een symbolische betekenis, maakt Joost duidelijk. 'Alles gaat hier zo hectisch en snel waardoor iedereen in z'n eigen wereldje, z'n eigen bubbel, leeft. Dat wilde ik laten zien.' De student vond het een leerzame ervaring om deze symboliek kort en bondig aan de bezoekers uit te leggen. 'In het begin deed ik daar vijf tot tien minuten over maar uiteindelijk lukte het in één minuut', vertelt Joost die ook leerde van de manier waarop Chinezen denken en werken. 'Als ze ergens voor gaan, blijven ze tot het eind heel hard en gemotiveerd werken. Dat ontbreekt er op onze opleiding nog weleens aan.'

JvN

IPO'ers mogen freewheelen tijdens *posidriveweek* Pallets van koffieboonschillen

Na een blok van stress en deadlines mochten de eerste- en tweedejaars studenten IPO (industrieel productontwerpen) eind vorige maand een weekje freewheelen. Tijdens de *posidriveweek* kregen ze echter wel een opdracht.

De plannen en producten die tijdens de week werden gemaakt en ontworpen, moesten *cradle to cradle* zijn, ofwel honderd procent te recyclen. Afbreekbaar, composteerbaar of zo te demonteren dat de afzonderlijke materialen weer te gebruiken zijn. 'Tapijtfabrikanten doen dat ook', vertelt Eveline Bijleveld. 'Dan scheiden ze de lagen van oud tapijt.' De vierdejaars studente,

die tijdens de *posidriveweek* (van *positive drive*) de jongerejaars begeleidde, houdt zich al langer bezig met *cradle to cradle*. 'Het concept is sociaal, ecologisch en ook economisch verantwoord. Het levert geld op.' Docent Stephan Blom bevestigt dat: Het scheiden van oude producten hoeft namelijk niet per se veel geld en energie te kosten. Blom: 'Makkelijk te scheiden producten zijn ook makkelijk te maken, bij het ontwerp houd je daar al rekening mee.' Eerstejaars Paul van der Waal en Maurits Ongkiehong lieten zich bij hun *cradle to cradle*-idee inspireren door energieleveran-

ciers Essent en Nuon die koffieboonschillen uit Brazilië willen halen om te gebruiken als bio-brandstof. Paul: 'Maar dat vervoer kost veel geld en energie. Ons idee is om de schillen samen te persen en het geheel te binden met natuurlijke hars.' Tijdens de *posidriveweek* hebben ze dat met een zelfgemaakte pers ook gedaan, met als enige verschil dat ze in plaats van koffieboonschillen cacao-boonschillen gebruikten. Van het samengeperste materiaal kunnen in Brazilië pallets worden gemaakt waarin weer andere producten kunnen worden verscheept, bedacht het tweetal.

'Dan hoef je geen bomen meer te kappen om pallets te maken', stelt Maurits. 'En we hebben verder nog het idee om het zo dun te persen dat we ook karton voor dozen kunnen maken. Met een grote pers kun je meer kracht zetten en zal karton waarschijnlijk wel mogelijk zijn.' Het fabriceren van pallets van restmateriaal is overigens niet helemaal nieuw, maar dat gebeurt nu nog met schadelijke bindingsmiddelen, vertellen de twee IPO'ers. Naast het koffieboonschillen-idee leverde de *posidriveweek* een duurzame studiereis naar Zweden op en veel ideeën waarbij energie wordt bespaard of van alternatieve

energievormen gebruik wordt gemaakt. Docent Stephan Blom is er zeer over te spreken: 'De week heeft gewerkt. Studenten vonden het leuk om zelf te bepalen wat ze deden. Daarnaast is het thema *cradle to cradle* bij iedereen geland; de studenten kunnen er nu over meepraten en zijn er positief over.'

JvN

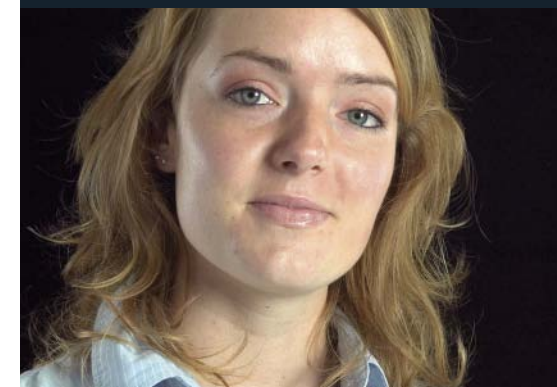

foto: Leivien Willense

Inge van der Wel (19)

Civilisatie

Tijdens één van de eerste nachten in mijn nieuwe huis, gebeurde er iets raars. Ik lag net in bed, toen ik ineens met een harde knal met matras en al door het onderstel van mijn bed heen zakte. Verbaasd slaakte ik een kreet en een huisgenootje kwam aansnellen. Toen ik de bodem weer op de goede plaats in het onderstel had gelegd, klom ik opnieuw mijn bed in, om er meteen weer doorheen te zakken. Aangezien ik toch wel erg graag wilde gaan slapen, besloot ik mijn matras maar vast meteen op de grond te leggen en een paar nachtjes te kamperen totdat mijn vader met zijn geweldige klustechnieken langs kon komen. Er zijn wel meer klusjes die blijven liggen, omdat er in een vrouwenhuis nou eenmaal een groot gebrek aan gereedschap is. Bijvoorbeeld de keukenla die wekenlang op de grond ligt omdat niemand van ons een schroevendraaier heeft waarmee we het ophangstelsel kunnen fiksken. De verstopte gootsteen waar we de met prut gevulde zwaan van hebben verwijderd maar die we vervolgens niet meer vastgedraaid krijgen, zodat de kraan alleen nog bruikbaar is als je er een emmer onder plaatst. Mijn fiets die met wat touwtjes aan elkaar hangt en die nodig een lasbeurtje kan gebruiken. Op die momenten verlang ik terug naar mijn vorige huis waar de mannen in de rij stonden om mij te helpen wanneer er iets gerepareerd moest worden. De mannen met wie je heerlijk tot diep in de nacht kon ouwehoeren of kolonisten. De mannen die mij opfleurd met hun flauwe grappen en spontane acties. Maar ook de mannen die niet opruimden, die nooit de wc schoonmaakten en die elke dag pasta met tomatensaus aten. Wat dat betreft gaat er niets boven een vrouwenhuis: civilisatie!

Inge van der Wel (19) is derdejaars sociaal pedagogische hulpverlening

Valerie Jacobs heeft een passie voor zingen. Met haar logopediestage bij de *Praktijk voor spreken en zingen* begeleidt ze onder andere zangers en zangeressen, waardoor ze passie en studie mooi kan combineren.

foto: Peter le Nobel

AL HOESTEND spreken

Mirthe zingt steeds hoger, begeleid op keyboard door vierdejaars student logopedie Valerie Jacobs (21). Bij Mirthe is een poliep verwijderd en nu moet haar stem herstellen. 'Mijn stem was heel erg hees', zegt ze. 'Op de toneelschool dachten ze zelfs dat ik een alt was, maar ik ben een sopraan.' Valerie zet een cd op. Mirthe zet in. Met inderdaad een heldere, hoge stem. 'Niet je kaak aanspannen', zegt Valerie. Van begin september tot begin februari loopt ze stage bij de *Praktijk voor spreken en zingen* in Rijswijk. Eén dag in de week geeft ze op locatie consulten in

het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis in Amsterdam. 'Ik werk het liefst met professionele stemgebruikers', zegt Valerie, 'dus zangers, acteurs, docenten, maar bijvoorbeeld ook telefonistes. Die zijn heel gemotiveerd.' De meeste cliënten hebben lichamelijke problemen met de stem. Ze gebruiken hem verkeerd, waardoor vanzelf een aandoening kan ontstaan. Bij sommige bezoekers is er een psychisch probleem. 'Iemand is hees of heeft helemaal geen stem. Een trucje is om iemand al hoestend te laten spreken. Als dat lukt, dan is er

lichamelijk niks aan de hand.' Het gaat dan vaak om cliënten met een traumatische ervaring. Het zelfvertrouwen van Valerie is tijdens de stage gegroeid. 'Dankzij je begeleiding hoor je mensen vooruitgaan. Dat is heel mooi.' En ook praktische zaken heeft ze geleerd, zoals het masseren van het strottenhoofd of mensen leren hun adamsappel naar voren te hellen om de stembanden lekker op te rekken. 'Dat doe je vanzelf als je een toon van laag naar hoog maakt. Voel maar.' Tijdens de opleiding logopedie wordt veel aandacht besteed aan het spreken, maar nauwelijks aan het zingen. Eén klein vak: logopedie en zang, in het laatste jaar. Valerie houdt juist van zingen. Als kind zong ze al mee in de musical *Florence Nightingale* en in 2004 nog speelde ze als sopraan in het *Singspiel Bastien und Bastienne* van Mozart, onder meer in het Rotterdamse gebouw van Humanitas. Ze volgt pianolessen, zanglessen bij een privédocent en zingt in een koor. 'Na mijn opleiding logopedie wil ik heel graag naar het conservatorium, om klassieke zang te

studeren. Dat wilde ik al direct na mijn middelbare school.' Zeventien was ze toen nog. Te jong en te onervaren om meteen deel te kunnen nemen aan de muziekopleiding. Logopedie en zingen vindt Valerie een mooie combinatie. 'Je kunt andere collega's begeleiden bij hun stemgebruik, terwijl je als zangeres precies weet waar mensen tegenaan kunnen lopen. Dat heeft echt een meerwaarde.' Onlangs deed ze nog toelatingsexamen voor het Haags Conservatorium. Gezakt helaas. 'Ik beheerste alle technieken, maar gaf mezelf te weinig bloot.' Samen met haar zangdocent analyseert ze nu de teksten, gedichten meestal, waarop stukken in de klassieke muziek vaak zijn gebaseerd. 'Je eigen interpretatie is van belang. Wat voel je er zelf bij? Het is net of je jezelf moet uitkleden. Doodeng is dat.' Valerie leert zo ook wat van haar cliënten, bijvoorbeeld van Mirthe, die zich helemaal geeft. In juni heeft Valerie weer toelatingsexamen.

PIN

stemtherapie

Stagebegeleider Rob Stallinga, eigenaar van de *Praktijk voor spreken en zingen*, neemt zelden een stagiaire aan. 'We hebben nauwelijks tijd voor begeleiding.' Voor Valerie maakte hij een uitzondering. 'Ze kan goed zelfstandig werken en ze is meer gespecialiseerd dan de meeste studenten. Ik heb haar voor het eerst gezien tijdens de toelating klassieke zang in het conservatorium waar ik werk als docent.' Driekwart van de cliënten kan zij nog niet aan, schat Stallinga in. 'Stemtherapie en -begeleiding is zo'n specifiek terrein dat je jaren nodig hebt om dat onder de knie te krijgen. Ze moet nog heel veel leren en dat kan alleen door praktijkervaring. Zo moet je professionele stemgebruikers een snelle oplossing kunnen bieden. Je kunt niet tegen een artiest zeggen: "Zing maar even een maandje niet", als hij morgen een optreden heeft. Valerie is daarin kordaat en creatief.'

Geleerd op de HR:
Op de HR heb ik de 'wereld van virussen' ontdekt. Ook was er veel aandacht voor de positie van vrouwen als ingenieur

Tot 1993: HLO
Nu: Tweede Kamerlid voor de PvdA

Chantal Gill'ard

Ze ging biotechnologie studeren omdat ze het vaccin tegen hiv wilde ontwikkelen. Door een slechte stage temperde dat verlangen. Chantal Gill'ard (37) werd welzijnswerker in Rotterdam. Maar het bloed stroomt waar het niet gaan kan. Na een Engelse master *biotechnical law and ethics* pakte ze de draad weer op. En toen ineens was er de politiek.

foto: Ronald van den Heerik

'Voor buitenstaanders lijkt het misschien wel of ik maar wat aan het rondfladderen ben', lacht PvdA-Kamerlid Chantal Gill'ard. 'Maar het tegendeel is waar. Zolang je ergens met hart en ziel voor gaat, is het goed. Bovendien kun je op meerdere manieren hetzelfde doel bereiken. Mijn doel is iets te kunnen betekenen voor de maatschappij. Eerst probeerde ik dat via mijn vakgebied, nu doe ik het via de politiek.' Toch is Gill'ards politieke ambitie pas op latere leeftijd ontstaan. 'Tijdens mijn master in Engeland merkte ik dat biotechnologie, ethiek en wetgeving hand in hand gaan', vertelt ze. 'Juist daarvoor kwam ik erachter wat ik aan de Hogeschool Rotterdam heb gemist. Wij leerden wel een heleboel over de technische en medische kant van biotechnologie,

maar de ethische en maatschappelijke aspecten van ons werk kwamen totaal niet aan bod.' Aangewakkerd door de politiek van Pim Fortuyn schreef Gill'ard zich in bij de Rotterdamse afdeling van de PvdA. 'Het ging mij vooral om hetgeen hij teweeg wilde brengen; namelijk de samenleving wakkerschudden en een verfrissende manier bedenken om met maatschappelijke problemen om te gaan; met het allochtonenvraagstuk bijvoorbeeld.' Tijdens haar studie aan de hogeschool heeft Gill'ard aan den lijve ondervonden hoe het is om gediscrimineerd te worden. 'Eigenlijk toen pas voor het eerst', merkt de van oorsprong Surinaams-Antilliaanse op. 'Daarvoor was discriminatie voor mij totaal geen issue. Thuis werd er niet over gepraat en ik was me er zelf nooit van bewust. Tot ik stage ging lopen bij Unilever. Achteraf ben ik ervan overtuigd dat mijn slechte begeleiding daar het gevolg was van discriminatie. Jaren later is dat gelukkig ook bevestigd door mijn toenmalige

stagebegeleider.' Ontmoedigd door deze ervaring, wilde Gill'ard voorlopig niks meer met biotechnologie te maken hebben. Van de weeromstuit kwam ze terecht in het welzijnswerk. 'Geweldig om te doen', merkt Gill'ard op. Maar omdat het toch niet was waarvoor Gill'ard al die jaren op school had gezeten, ging het kriebelen. Via via hoorde ze van de master *biotechnical law and ethics* aan Sheffield University. 'Voor mij dé kans om de draad weer op te pakken', vertelt Gill'ard. En toen

ineens riep de politiek. 'Ronald Plasterk heeft me enorm geholpen bij het kandidaatstellersproces voor de landelijke verkiezingen in 2006.' En met succes, want Gill'ard kwam in de Kamer terecht waar ze werd benoemd tot woordvoerder medische ethiek en ontwikkelingssamenwerking. Hoewel Gill'ard de ervaringen van haar master graag in de praktijk wil brengen, weet ze nog niet zeker of dat in de biotechnologie zelf zal zijn. 'Het grensvlak tussen politieke, maatschappelijke en biotechnologische ontwikkelingen waarin ik nu opereer, bevalt me eigenlijk wel heel erg goed.'

SvdM

Curriculum Vitae

- 1989 – 1993** HLO biologie richting biotechnologie aan de HR
- 1994 – 2002** welzijnswerk (Rotterdam)
- 2002 – 2003** Master *biotechnical law and ethics* Sheffield University
- 2004** Emancipatiewerkster GGD
- 2005 – 2006** Projectontwikkelaar/producer Mira Media en Rob Hof
- 2006** Wetenschappelijk onderzoeker en promovendus medische ethiek Erasmus Universiteit
- 2006 – heden** Tweede Kamerlid voor de PvdA en woordvoerder medische ethiek en ontwikkelingssamenwerking

Na de hype 'We zitten op Second Life OM TE LEREN'

Met Second Life heeft het hoger onderwijs er zomaar, bijna gratis en voor niks, een proeftuin bij gekregen. Dat de hype rond Second Life op zijn retour is, maakt niet uit. Want virtuele werelden zijn 'here to stay', stellen deskundigen. Ook de HR heeft een eiland op Second Life.

Zo'n anderhalf jaar geleden raakte Nederland kort in de ban van Second Life (SL), de virtuele wereld die in 2003 werd ontworpen door het Amerikaanse Linden Lab. Bedrijven, politici en overheden trappelden om erop te komen, want zij hadden van de introductie van het internet geleerd dat je er maar beter snel bij kon zijn. En wie geen getuige was, simpelweg omdat hij nog nooit op SL was geweest, kon het wel lezen in de krant. Want de media vonden alles wat met SL te maken had, een nieuwsfeit. En net toen de storm ging liggen en de hype rond SL werd doodverklaard, begon het hoger onderwijs aan het virtuele avontuur, geïnspireerd door buitenlandse voorbeelden zoals de Harvard University die al in september 2006 een virtuele campus opende voor afstandsonderwijs. In Nederland was de Vrije Universiteit op 1 maart 2007 de eerste hoger onderwijsinstelling om een virtuele campus te introduceren. Andere instellingen volgden, waaronder de Hogeschool Rotterdam, TU Delft, Fontys en Inholland. Ook zonder hype zag het onderwijs in dat in een virtuele wereld als Second Life de onderwijskansen voor het oprapen liggen, stelt HR-docent Daan King, zelf in zijn vrije tijd avatar op SL en opsteller van een artikel over de mogelijkheden van SL in het hoger onderwijs. 'SL is een fantastische leeromgeving', aldus King. 'In SL kunnen studenten met minder risico dan in First Life (FL) experimenteren met onderzoek doen, eigen werk tonen, een gebouw ontwerpen en bouwen of een bedrijf starten, want SL heeft een reële economie met Linden dollars.'

King was niet de enige die er zo over dacht want in juni 2007 werd onder de vlag van de Hogeschool Rotterdam een eiland op SL aangekocht. René Slootweg is de spil in de

SL-activiteiten van de HR. Hij is docent bij het CMI (Instituut voor Communicatie, Media en Informatietechnologie) en daarnaast werkzaam bij de kenniskring Human Centred ICT van de HR. 'We zitten als hogeschool in SL om te leren', legt Slootweg uit. 'Het onderwijs ziet in dat virtuele werelden deel uitmaken van het leven van de nieuwe generatie. Kinderen en jongeren groeien op met *social software*. Virtuele werelden en spellen als het HabboHotel, BarbieGirls en Neopets zijn heel populair. Ook het concept van 'delen' en 'kennis delen' is voor deze generatie heel gewoon, denk aan Facebook, Bookmark of del.icio.us. Ik zie SL als een van de omgevingen waarin wij ons kunnen bewegen. Op dit moment zijn mijn verwachtingen overigens nog niet zo hoog. We hebben nog veel te leren. De *return on investment* komt later.'

coaching op afstand

Wat Slootweg in ieder geval al wel heeft geleerd, is dat je niet zomaar First Life-ideeën moet kopiëren naar SL. 'Traditionele marketing: werkt niet op SL. Het één-op-één kopiëren van een schoolgebouw: waarom zou je het doen als alles mogelijk is op SL? En ook traditioneel onderwijs, zoals een hoorcollege, heeft geen meerwaarde in een virtuele wereld.' Geen hoorcolleges op het HR-eiland dus, maar wat dan wel? 'Ik heb een module in de minor simulation games gegeven waarin we werkcolleges hadden van vier uur. Daarvan zaten we twee uur in SL, want studenten moeten ervaren hoe het is om in die virtuele wereld te communiceren. De opleiding international business and languages (ibl) is geïnteresseerd in de mogelijkheden van coaching op afstand voor studenten die in het buitenland verblijven. Ook zijn er nog steeds studenten bezig met bouwen aan het eiland. Ze doen dat vanuit ons leerwerkbedrijf Lynx. Andere Lynx-studenten werken bijvoorbeeld aan opdrachten voor bedrijven. Op dit moment zijn ze bezig voor het ING-eiland en doet een andere groep samen met het bedrijf RCompany onderzoek naar koopgedrag in SL.'

beren op de weg

Naast deze onderwijskansen kent SL ook de nodige beperkingen. Als je met meer dan vijftig man iets onderneemt, dan is de kans groot dat de server crasht. Er wordt veel verbouwd aan SL waardoor het regelmatig uit de lucht is. En als je nog niet over *voice* beschikt, dan is het communiceren al snel lastig omdat mensen door elkaar heen gaan typen. Van de beroemde beren op de weg – rare snuiters en op seks beluste avatars – heeft het onderwijs in SL eigenlijk weinig last. Slootweg maakte eens mee dat een werkcollege werd verstoord door avatar die met werpsterren begon te gooien, maar dat soort ongeregelheden is niet aan de orde van de dag. Ook de seksuele content op SL speelt het onderwijs nauwelijks parten. Op de virtuele campussen loopt namelijk haast niemand zomaar rond. Je komt er studenten of docenten tegen, doorgaans op een afgesproken tijd, en op een SL-campus is het niet gebruikelijk om elkaar te bespringen, net zomin als wij dat in de fysieke onderwijswereld normaal vinden. Gaan studenten dieper SL in dan kunnen ze terecht komen in achterbuurten waar lichtere zeden heersen. Maar meestal zullen ze in 0031, het Nederlandse gebied van SL, hun opdrachten uitvoeren. En 0031 is vooralsnog dunbevolkt. Volgens DNB Media telt het op drukke dagen zo'n 1500 bezoekers. Bovendien wordt het vooral bewoond door bedrijven en mensen die er iets onderzoeken of nuttigs doen.

PROFIELEN.HRO.NL
elke dag vers onderwijsnieuws

virtueel vuurwerk

Ook op Fontys Campus komen doorgaans alleen gebruikers van Fontys zelf of uit het onderwijs. De Pedagogisch Technische Hogeschool (PTH) van Fontys kocht in maart 2007 65.000 m2 grond op SL en opende in juni 2007, met een virtuele vuurwerkshow, de deuren van Fontys Campus. Zeven instituten en twee afdelingen van het facilitair bedrijf doen mee op de futuristisch ogende campus. Paul Dirckx, projectmanager van Fontys PTH, is initiatiefnemer. 'Het aantal gebruikers wisselt per module. Begin dit collegejaar waren er zo'n dertig studenten van engineering en de opleiding ICT-docent aan het werk. Ik weet niet hoeveel studenten van andere instituten actief zijn', vertelt Dirckx. Hij weet wel wat ze er doen: 'Bouwkundestudenten leren bijvoorbeeld 3D-ontwerpen op SL. De studenten van de ICT-lerarenopleiding moesten er een eigen leslokaal inrichten en lesmateriaal maken dat op streaming video te zien is. De Rock Academie heeft een terras op de campus en de opleiding personeel & arbeid bijvoorbeeld een virtueel bordspel.'

In de afgelopen maanden hebben Dirckx, zijn studenten en collega's veel geleerd over SL en die kennis is ook buiten het onderwijs wat waard. Zo nemen ze opdrachten van bedrijven aan waarmee studenten hun virtuele *skills* verder kunnen ontwikkelen. Op dit moment bouwen ze een museum over blindheid en slechtziendheid op SL. 'Ik zie nog veel onbenutte mogelijkheden. Bepaalde toepassingen liggen zo voor de hand, bijvoorbeeld afstandsleren of een talenpracticum. Het probleem is niet het bedenken van wat mogelijk is, maar de organisatie ervan. De infrastructuur om onderwijs te geven op het Fontys-eiland is klaar. Nu is het aan de instituten om de mogelijkheden van SL verder uit te putten.'

tijdelijk station

Ondertussen bij Lynx zijn vierdejaars studenten grafimediatechnologie (gmt) Robert Vermeulen, Matthijs Meijer en Karin bezig aan een kerstmarkt voor het ING-eiland. Voor dezelfde opdrachtgever bouwen ze ook een carrièrebeurs, sponsorloop en talentenjacht. Opvallend First Life-achtige activiteiten, geven ze zelf toe. 'Een groep communicatiestudenten heeft deze

opdracht bedacht en naar ons uitgezet. Bij andere opdrachten zijn we weleens losgegaan, maar toch keer je vaak weer terug naar wat je uit First Life kent. Ook door de tijdsdruk en de technische problemen.' Bouwen vinden ze het leukst op SL, *socializen* doen ze er niet. 'We zitten liever bij onze vrienden. SL is te uitgebreid, heeft te weinig gebruikers en geen spelelement. De meeste gebruikers komen bovendien uit Amerika en zitten dus op andere tijden op SL dan wij.' Ook voelen deze studenten niet veel voor afstandsonderwijs via SL. 'Ik stap liever op de bus om naar school te gaan. In SL mis je de feedback. Je zit al snel met z'n allen door elkaar te praten. Misschien is het iets voor de toekomst, als de software verbeterd is.' Net als de meeste deskundigen denken de studenten dat Second Life een tijdelijk station is. Het concept van virtuele werelden is dat zeker niet, stelt René Slootweg. 'Ik denk dat er geen weg terug is. Second Life zal misschien verdwijnen, maar virtuele werelden zullen een gewoon onderdeel gaan worden van onze communicatie, net als internet. Het onderwijs doet er dus goed aan om tot die tijd veel op te steken op Second Life.'

Meer weten? Kijk op <http://secondlife.hro.nl> of bezoek in SL het eiland Rotterdam University

Bond voor Wilde Dansers

Clubinvasies, dansen op uitnodiging en helemaal los gaan op eigen feesten. Ook de komende maanden maakt de Bond Voor Wilde Dansers de Rotterdamse partyscene onveilig.

Agenda:

22/12/07 Officiële Bond voor Wilde Dansers feest, EXIT
27/12/07 Bonte Boel, Waterfront
16/02/08 Invasie bij Waterfront

Wil je ook lid worden? Meld je dan aan op b-w-d.hyves.nl voor een auditie.

PARTY PIMPEN

met de Bond voor Wilde Dansers

Ze ergerden zich mateloos aan de dansmentaliteit in Rotterdamse clubs waar veel bezoekers met een glas in de hand aan de zijkant staan en vooral niet te opvallend doen. De Bond voor Wilde Dansers wil het tij keren.

'Om tien uur verzamelen in het restaurantje boven de Club Zonder Concessies. De dresscode is "vaag, onherkenbaar en buitenslands". Ik zorg voor twee flessen stiekeme wodka', mailt HR-student vrijetijdsmanagement

Andrea Moreira Santos (23), een van de oprichters van de bond, de dag voor onze date. Om tien uur stipt meld ik me de volgende avond bij de club. Lang zoeken is niet nodig. Aan een tafeltje voor in de zaak wemelt het van de extreem uitgedoste jongens en meiden die elkaar uitgelaten begroeten. Een voor een gaan ze de make-up in, want een wilde danser moet natuurlijk wel opvallen tussen de grijze muizen. Visagist

en bondlid Yuki leeft zich helemaal uit. De een krijgt felgroene oogschaduw, knalrode lipstick en nepwimpers; bij de ander tekent ze lieflijke kobaltblauwe vlindertjes. 'Ik kijk naar wat bij die persoon past', vertelt Yuki. 'Niet iedereen is geschikt voor extreem.' Ook ik moet eraan geloven. 'Hier komen jij', beveelt Andrea, die zelf net een rood-groen vierkant rond haar oog heeft gekregen, lachend. 'De make-up in.'

foto's: Same van der Most

veemarkt

Als Yuki is uitgeschminkt, gaan we met z'n allen de trap af naar The Chill waar vanavond het Rotterdam Electronic Music Festival plaatsvindt. De Bond voor Wilde Dansers is gevraagd om voor de dj's en de sfeer te zorgen. Een klus die hen op het lijf is geschreven, want hoewel het feest al redelijk op gang is, barst het pas echt los als zij de dansvloer bestormen. In het begin staan de andere partygangers nog wat verwaasd toe te kijken, maar al snel mengen ze zich tussen de wilde dansers en staan ze net zo heftig te swingen. 'Het werkt aanstekelijk om mensen zo los te zien gaan', zegt Andrea, die naast student en bondlid in 2007 benoemd werd tot jongerenburgemeester van Rotterdam. 'Helemaal uit je dak zonder na te denken over je kleding en je dansspasjes, dan ben je een wilde danser.' Iedereen heeft het volgens Andrea in zich, alleen doen de meesten er niks mee. 'Vaak draait uitgaan om zien en gezien worden. Het is net een veemarkt. Mensen zoals wij, die wel hun best doen om er een leuke avond van te maken, zorgen voor de sfeer in de clubs. Maar wij betalen ook entreegeld en drankjes en dat vinden we niet eerlijk.' Daarom zet de bond zich in voor vrije toegang voor al zijn leden en een klein activiteitenbudget. 'We delen bijvoorbeeld ballonnen uit en deze gouden kettingen met het woord 'disco' erop', vertelt visagist Yuki terwijl ze naar de hanger om haar nek wijst. En vanavond beplakt de bond alle goedgekeurde dansers ook nog eens met een Wilde Danser-sticker.

gespot in Waterfont

Binnen de bond draait alles om de goodwill van de leden. 'Er zijn geen bazen, er wordt niet vergaderd en we hebben ook geen statuten', vertelt Andrea. 'Alle leden hebben iets in te brengen.' Hoeveel dat er zijn, is moeilijk te zeggen. Andrea: 'We hebben namelijk ook nog een internationale tak. Via ons clubhuis op Hyves houden we zo'n

driehonderd mensen op de hoogte.' Toch zijn er maar veertig echt aangesloten bij de bond. Want wilde danser, dat word je niet zomaar. Je moet auditie doen om erbij te kunnen. Maar gespot worden, zoals Jeroen Maasdam, die vanavond voor het eerst meedanst, kan ook. Andrea: 'Toen we hem vorige week zagen dansen in Waterfront hebben we hem er meteen bij gevraagd.' Jeroen, een achttienjarige student grafische vormgeving aan het Grafisch Lyceum, vindt het allemaal wel grappig. 'Het is een leuke manier om gelijkgestemden te leren kennen', merkt hij op. De internationale tak moet volgens Daniel van den Broeke (28), theatermaker en wilde danser van het eerste uur, wel met een korreltje zout worden genomen. 'De Wild Dancers Unit klinkt natuurlijk heel interessant maar eigenlijk zijn wij dat gewoon zelf', verklapt hij. 'Omdat we allemaal in Rotterdam studeren, zijn we voorlopig vooral op de Rotterdamse clubscene georiënteerd. Maar het zou natuurlijk geweldig zijn als de bond in de toekomst in Barcelona of Berlijn zou staan.'

Rond vijf uur is het feest op z'n eind, met als resultaat: een heleboel opgeplakte stickers, veel non-stop dansen en een hoop nieuwe potentiële leden.

SvdM

STUDENTENUITPAS.NL
UITPAS SLAPEN KAN
ALTIJD NOG

INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM

Vierkante ogen, bakken popcorn en liters cola

Van 23 januari t/m 3 februari 2008 staat Rotterdam weer in het teken van film, film en nog eens film tijdens de 37e editie van het International Film Festival Rotterdam. Twaalf dagen lang worden in meer dan twintig bioscoopzalen honderden films, documentaires en korte films vertoond. De selectie is afkomstig uit alle werelddelen en altijd voor het eerst in Nederland te zien. Op donderdag 17 januari wordt het volledige programma bekendgemaakt. Met je Studenten Uitpas krijg je natuurlijk korting op de Tijgerpas en betaal je 10 euro in plaats van 15 euro, zodat je heel voordelig heel veel films kunt zien.

MovieSquad Arrangement

Ieder jaar nomineert een jongerenjury drie films uit het programma van IFFR voor de MovieSquad Award. Op donderdag 31 januari wordt de winnaar van deze award bekendgemaakt, en jij kunt daar bij zijn. Met je Studenten Uitpas betaal je voor twee films en een drankje maar 12 euro in plaats van 18 euro. Tickets voor het MovieSquad-arrangement kun je kopen op www.filmfestivalrotterdam.com/webshop. Voer bij artikelcode het volgende in: MovieSquad2008.

International Film Festival Rotterdam

23 januari t/m 3 februari 2008
Prijs per film € 9,-, met Tijgerpas € 6,-
Tijgerpas € 15,-, € 10,- met Studenten Uitpas
MovieSquad Arrangement € 18,-
€ 12,- met Studenten Uitpas
www.filmfestivalrotterdam.com

Wil je nog meer korting? Vraag de Studenten Uitpas van het Rotterdams Uitburo (gratis) aan op www.studentenuitpas.nl.

Uitschieten met room ****

Kookboeken. In mijn keukenkastje liggen er geloof ik twee. Jaren geleden gekregen toen ik op mezelf ging. Ze zijn nooit gebruikt. Ik ben niet zo'n koker. En als ik het al doe, gebeurt het eenvoudig en maakt 't me niet uit of iets klopt of niet. Vissticks door de groenten heen roerbakken? Waarom niet. Wellicht denken de kinderen van Didi Hovingh er net zo over. Of zullen ze uit goed fatsoen wekelijks een recept uit moeders kookboek bereiden? Hovingh maakte *Van Didi voor Maria, Aram, Anna en Bob Visser. Familie kookboek* op het moment dat al haar kids de deur uit waren. Je kunt het een soort moederlijke opdracht noemen: Kook lekker, goed en gezond nu moeder het niet meer voor je doet. Ik pakte de opdracht op en koos voor het ogenschijnlijk eenvoudige *Bob's broccoli*. De roosjes broccoli pruttelen eerst in olie (met knoflook), waarna er een scheut witte wijn bij moet en een beetje zure room. Best lekker, moet ik toegeven als ik het broccoliprutje, geserveerd met rijst, oppeuzel. Wel iets te zuur, blijkbaar heb ik er te veel room aan toegevoegd. Daar zou ik Hovingh de schuld van kunnen geven omdat ze bij haar recepten niet nauwgezet de hoeveelheden vermeldt, laat staan voor hoeveel personen het is. Tegelijk is dat ook de charme van het grappig ogende en lekker informele kookboek. Eén zin uit het boek spreekt me in het bijzonder aan: 'De leukste manier van koken is voor mij: kijken wat ik in huis heb en daar iets mee verzinnen.' Het is ook mijn manier, een manier waarvoor je helemaal geen kookboek nodig hebt. En daarom zijn Hovinghs kookvoorbeelden eigenlijk niet aan mij besteed.

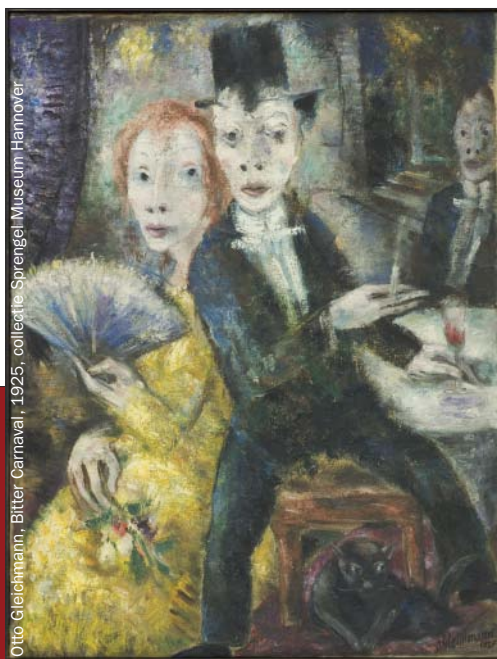
JvN

Liefdesverdriet in Elizabeth: The Golden Age ****

Een vervolg op een film is vaak een hachelijke aangelegenheid, omdat vergelijking met het vorige epos altijd op de loer ligt en *sequences* zelden het eerste deel overtreffen. *Elizabeth: The Golden Age* is het vervolg op *Elizabeth*. Opnieuw is Shekhar Kapur de regisseur, Cate Blanchett koningin Elizabeth en Geoffrey Rush Sir Walsingham. Waar het in *Elizabeth* vooral om het consolideren van haar macht draaide, gaat *The Golden Age* over de strijd van een vrouw om de liefde te beheersen zonder haar rol als koningin uit het oog te verliezen. Het zestiende-eeuwse Europa van Elizabeth is snel aan het veranderen. Ze ziet met lede ogen aan dat de haar omringende landen, onder druk van de Spaanse koning Filip II (Jordi Molla), tot het katholicisme bekeren. Filip II wil de protestantse Elizabeth van haar troon stoten en het katholieke geloof in Engeland terugbrengen. Ondertussen heeft Sir Walsingham een aanslag op Elizabeth weten te vrijdelen waardoor hij Engeland onbedoeld in oorlog met Spanje stort. In aanloop naar de oorlog moet Elizabeth ook nog een privé-oorlog uitvechten. Want wat moet ze met haar liefde voor de avontuurlijke Sir Walter Raleigh (Clive Owen)? De koningin kiest voor de zaak en verpand haar lichaam aan Engeland waardoor Raleigh een verboden vrucht blijft. Ze moedigt haar trouweling Bess (Abbie Cornish) aan om een verhouding met hem te beginnen wat – uiteraard – tot pijnlijke scènes leidt. *The Golden Age* dendert van begin tot eind door als een hogesnelheidstrein. Als je al kritiek hebt op deze film, dan is het op het tempo. Niet alle verhaallijnen worden uitgewerkt. Desalniettemin is de film de moeite waard en bezwijkt *The Golden Age* niet onder de druk van het succesvolle eerste deel.

HA

Licht uit donker bij Chabot ****

Twee paar grote ogen kijken de bezoeker angstig aan. Achter de personen enkele woningen en een kerkje, in de donkerte. *Voor donker landschap*, heet het werk uit 1920 treffend. Veel van de schilderijen die in het Chabot Museum van de Duitse expressionist Otto Gleichmann (1887-1963) zijn te zien, zijn donker. Of hebben een donkere achtergrond met daarvoor personen die angstig, wezenloos dan wel emotioneel voor zich uit staren. Ongetwijfeld heeft het te maken met Gleichmanns ervaringen in de Eerste Wereldoorlog; hij was frontsoldaat in Frankrijk en Rusland. Donker werk heeft als voordeel dat het afgebeelde licht ook echt licht is. Zoals in *Liefdespaar* waar Gleichmann laat zien dat huidskleur-kleur heel licht kan zijn. Mooi is ook *Brug* uit 1925. Van dichtbij zijn alleen dikke lagen verf te zien, schijnbaar rommelig op het doek gezet. Dat schilderen niet eenvoudig is, merkt de bezoeker als hij drie stappen achteruit doet. Licht! Prachtig!

Licht is trouwens ook het interieur van het museum dat het afgelopen half jaar is verbouwd. Het Chabot Museum is een particulier museum dat is gevestigd in een villa aan het Museumpark. Tegenover Boijmans Van Beuningen laat het museum normaliter – in wisselende opstellingen – werk zien van de Rotterdamse kunstenaar Hendrik Chabot (1894-1949). Gleichmann is een tijdgenoot van Chabot en beiden namen verschillende keren deel aan tentoonstellingen van de Rotterdamse kunstenaarsfederatie De Branding. De schilderijen en tekeningen van Gleichmann zijn nog tot en met 2 maart 2008 in het Chabot Museum te zien. Daarna is het weer de beurt aan kunstwerken van de naamgever van het museum.

JvN

Gepaste grootspraak bij Extince ****

Het was alweer bijna vijf jaar geleden dat we voor het laatst iets nieuws hoorden van één van de belangrijkste grondleggers van Nederlandstalige hiphop: Extince. Zijn klassiekers als *Spraakwater* en *Kaal Of Kammen* hebben onuitwisbaar hun stempel gedrukt op de hedendaagse hiphop in Nederland

wat Extince tot één van de weinige rappers maakt bij wie z'n grootspraak niet misplaatst is. Het doet er niet toe hoe lang hij niks meer van zich heeft laten horen, na de radiostilte klinkt Extince op *Toch?* als de koning die nooit zijn troon heeft verlaten. Nog steeds even bijdehand leest hij iedereen de les en of je het nou leuk vindt of niet, van deze kletsmaajor gaan we weer horen. Al is het alleen maar vanwege de gedoodverfde hit (N.L.) *Nwe Liching* – met onder meer bijdragen van Kempfi, Lange Frans, Djiggy Djé en Nina – waarin Extince zich laat bewieroken als de peetvader van hedendaags raptalent. Extince mag dan wel aan de wieg hebben gestaan van wat we nu dagelijks horen, maar ergens doet deze collaboratie afbreuk aan zijn wederkeer. Want natuurlijk willen de liefhebbers horen wat hij na vijf jaar te brengen heeft. De hulp inroepen van de nieuwe lichting is dus een beetje een zwaktebod. Velen halen namelijk bij lange na niet het niveau van de kletsmaajor zelf en lijken dan ook niet bepaald waardige opvolgers. Misschien zijn ze alleen maar opgetrommeld om de ster van Extince extra helder te doen stralen, wat jammer is, want de rest van het album had het op eigen kracht ook wel gehaald.

RJ

Literaire feel-good ****

Familie heet het boek van de Amerikaanse schrijfster Ann Patchett. Geen toepasselijker tijd van het jaar om je eens te verdiepen in de dynamiek tussen familieleden, en wie weet wat op te steken over je eigen familieverbanden. In Patchetts roman draait het allemaal om het gezin van oud-burgemeester Bernard Doyle. Zijn vrouw stierf jong, daarbij haar man en zonen Sullivan, Tip en Teddy verweesd achterlatend. Het boek pakt de draad een kleine twintig jaar later op als Sullivan na jaren weer terugkeert naar huis, Tip een briljante wetenschapper *to be* is en Teddy geroepen is door God. Het ziet er allemaal anders uit dan Doyle had gehoopt. Sullivan is zijn eigen, ongelukkige weg gegaan en valt af als politieke opvolger. De geadopteerde zwarte zonen Tip en Teddy daarentegen zijn voorbeeldig: De een gezegend met intelligentie, de ander met *bliss* en goedheid. Een van hen zou een politieke toekomst tegemoet moeten kunnen gaan. Maar dan draait hun leven voor een tweede keer om zijn as als de biologische moeder van Tip en Teddy ten tonele verschijnt. Wat maakt een groep mensen tot familie? Is het *nature of nurture*? Bij de DoYLES is het allemaal behoorlijk *mixed up*. Zo lijkt Doyle zijn bloedverwant Sullivan te hebben afgeschreven ten koste van zijn aangenomen kinderen. En de schrijfster beperkt zich niet tot deze thematiek alleen, want we hebben ook nog: zwart-wit, arm-rijk, loyaliteit versus autonomie, idealen versus status, verantwoordelijkheid en boetedoening. En tóch is het geen zwaar boek. Integendeel. Patchett hanteert een babbelige, emotionele stijl van schrijven, waardoor je soms het gevoel hebt het script van een feel-good-movie te lezen. Ben je een cynicus als je niet gelooft in haar variant van *en ze leefden nog lang gelukkig*? Zie je dit door de vingers, dan biedt *Familie* intelligent proza met om de zoveel bladzijden rake observaties van het intermenselijke contact.

EvdM

Ga toch crossen ***

Wederom maken wij u in deze kolommen attent op de opkomst van een fenomeen: het zogenaamde *bookcrossen*. Een ietwat rare bezigheid waarbij je een boek leest om dit vervolgens, voorzien van een barcode, de wijde wereld in te sturen. Hiermee wordt bedoeld dat je het op willekeurige plaatsen achterlaat als ware het een verdacht pakketje. Het idee is dan dat je andere mensen een plezier doet met de onverwachte ontdekking van een stukje literatuur 'in het wild', maar ook dat de barcode je in staat stelt om je eigen boek te volgen op zijn reis over de wereld. Vind je namelijk zo'n boek, dan kan je naar de site bookcrossing.com of bookcrossing.nl gaan om het boek te melden. Vervolgens krijg je een lijst van voorgaande eigenaren en locaties en kan je zelf een goede plek gaan verzinnen voor de komende 'vrijlating'. Wil je speltbreker zijn of heb je moeite met afstand doen van het boek, dan kan je het natuurlijk gewoon in je eigen kast zetten. Maar zo is de lol er al gauw af. Het gaat ook niet om het gratis weggeven of ontvangen van boeken, maar om de verrassing en het gevoel dat je iets kan delen met de wereld simpelweg door het achter te laten. En natuurlijk kan je op de website lekker chatten in het forum over vreemde ontdekkingen, of een overzicht bekijken van welke (Nederlandstalige) boeken er op dit moment onderweg of *missing in action* zijn. Alles bij elkaar een interessant idee met dito website, al vraag ik me af wie er vandaag de dag nog blij wordt als de bommensquad na een paar uurtjes vertraging de trein uitkomt met een verdacht, achtergelaten boekje.

RJ

PROFIELEN.HRO.NL
elke dag vers onderwijsnieuws

recensies

Afscheid decaan Puck van der Land 'Ik heb heel wat zitten rekenen met studenten'

Onlangs ging Puck van der Land met FPU, een medewerkster die zestien jaar lang, aanvankelijk onder de vlag van de toen nog zelfstandige HES, het decanaat aan de Hogeschool Rotterdam heeft vormgegeven. Nu breekt voor haar een nieuwe levensfase aan. Ze heeft zich gevestigd in Spanje om te genieten van het leven en een bed & breakfast te beginnen.

Van der Land is er even voor gaan zitten en heeft aan het einde van haar loopbaan de balans opgemaakt. Dat resulteerde in een speech die veel indruk maakte tijdens haar afscheid. Daarin spreekt ze over het zoet en het zuur. Want ze heeft genoten van haar werk als decaan: Van de collega's, de werkomgeving, de studenten en de ontwikkeling die

zij in haar vak kon doormaken. Maar het 'zuur' is er ook. Zo kan Van der Land, terugkijkend op zestien jaar decanaat, niet anders dan een vrij somber beeld schetsen van het huidige onderwijs. 'De problematiek van studenten is toegenomen, vind ik. Ik zie meer jongeren met psychische problemen. Zag ik in '91 met name studenten met adolescentenproblemen of die in conflict waren met hun ouders, nu komen veel studenten uit een eenoudergezin

en zijn ze medeverantwoordelijk voor het reilen en zeilen in dat gezin. Ook hebben ze vaker ouders die zelf in de problemen zitten. Studenten zijn hierdoor niet minder geschikt voor het hbo, maar wel zoveel zwaarder belast. 'Verder vind ik de studenten van nu rumoeriger en brutaler. Door de manco's in de vooropleiding komen ze het hbo bovendien binnen met een lager niveau: Taalvaardigheid, schriftelijk rapporteren en studievaardigheden zijn vaak onder de maat, en niet alleen bij de allochtone studenten. Het is net alsof ze niet goed voorbereid zijn op studeren in het hbo. Dat geldt vooral voor mbo'ers, maar ook havisten hebben nu een lager startniveau dan begin jaren negentig.'

leren van je fouten

Niet alleen de vooropleiding van studenten is veranderd, ook het hbo zelf heeft meerdere onderwijsvormingen gekend. Van der Land: 'Ik heb onderwijsorganisatorische veranderingen meegemaakt die goed hebben uitgepakt, zoals de overgang van twee tentamenperiodes per jaar, die voor veel stress en faalangst zorgden, naar vier blokken. Over de onderwijsinhoudelijke veranderingen ben ik minder enthousiast. Over de hele linie vind ik dat er te weinig 'gewoon' onderwijs wordt gegeven. Denk aan het bespreken van huiswerk of het analyseren van tentamens, zulke eenvoudige dingen gebeuren vaak niet meer. Ik denk dat je studenten dan de kans ont-

neemt om te leren van hun fouten.' Haast tragikomisch is het gegeven dat Van der Land in haar werk als decaan uren met studenten heeft gerekend en taalregels heeft geoefend. 'Ik kreeg door de invoering van de WISCAT-rekentoets studenten aan mijn bureau met faalangst. Maar ja, als je helemaal niet kan rekenen omdat je het nooit goed hebt geleerd, dan ben je niet faalangstig maar heb je gewoon een kennisgebrek. Ik heb van alles met studenten doorgenomen: breuken, oppervlakte berekenen, werken met procenten, maar ook het automatiseren van taalregels. Dat hoeft je per student overigens maar een uur te doen. Daarna zijn ze ervan overtuigd dat ze zich moeten bijscholen.' Bovenop de veranderingen in de studentenpopulatie en het onderwijs, werd het werk van decanen in de zestien jaar dat Van der Land op de hogeschool werkte een stuk drukker. Waarom? 'Heel simpel: In 1991 had je één decaan op 1750 studenten, nu één op 3500. Terwijl de problematiek zoals gezegd is toegenomen. Natuurlijk: bepaalde

taken zijn van ons lijstje af, zoals voorlichting aan aspirant-studenten of het geregeld met de IB-Groep. Internet heeft ons werk wat betreft flink verlicht. Maar er zijn ook taken bijgekomen, zoals de zorg voor gehandicapte studenten. Vroeger zag de decaan ook nog goed functionerende studenten, bijvoorbeeld omdat ze een pro-

bleem hadden met studiefinanciering of een advies wilden over doorstuderen. Nu werk je vooral met studenten die het echt moeilijk hebben.' Het decanaat zal daarom in de ogen van Van der Land altijd een plek blijven houden in het hbo, ook nu zo zwaar wordt ingezet op studieloopbaancoaching en

peercoaching. 'De hogescholen zitten vol met adolescenten die volwassen moeten worden. Er zullen altijd persoonlijke en studieproblemen zijn. Dat kan een studieloopbaancoach niet alleen oplossen, daar is de kunde van een goede decaan voor nodig.'

EvdM

foto: Levien Willemsse

Er waait een frisse wind door de personeelsvereniging. Tijdens de ledenvergadering is een nieuw bestuur vastgesteld. Even leek het de vraag of het wel zou lukken om een voltallig bestuur te creëren, maar op de avond zelf kwam er nog een aanmelding.

Het bestuur bestaat nu uit voorzitter Jan Schürmann, penningmeester Paul Bassant, secretaris Carmen Malcorps en lid David Bouman. Deze rollen zijn vooral voor de buitenwereld, want vertelt Jan Schürmann: 'Met een klein bestuur vervul je alle rollen. Ik voel me ook niet echt de voorzitter.' Twee leden, Carmen en Paul, waren al lid van het bestuur. Paul vervulde eerder de rol van voorzitter en Carmen was net als nu secretaris. Met de komst van een nieuw bestuur zijn er ook nieuwe plannen. 'Het vorige bestuur heeft het heel goed gedaan, maar wij kijken met

een andere blik. Onze ideeën zijn misschien al eens eerder bedacht, maar wij steken ze in een nieuw jasje, bijvoorbeeld het jaarlijkse zeilweekend', aldus Schürmann. Belangrijkste aandachtspunt is de continuïteit van de personeelsvereniging. Daar besteedt het bestuur op twee manieren aandacht aan. In de eerste plaats moeten de activiteiten die steeds terugkeren een nieuwe impuls krijgen. Het bestuur wil dit onder andere bereiken door meer te delegeren en deelnemers aan eerdere activiteiten te betrekken bij de organisatie. 'Op die manier wordt het nog leuker', denkt Schürmann.

En verder heeft het bestuur nieuwe ideeën op de plank, zoals brandingkanoën, een kunstroute op de fiets over Schouwen-Duiveland en een actieve circusmiddag voor de jeugd. 'We horen ook graag welke activiteiten het personeel nog mist. Het is niet zo dat ze een idee aan ons doorgeven en dan kunnen wachten op de uitnodiging. We willen actieve betrokkenheid. Wij helpen met het uitvoeren van het plan, maar wij doen dat niet alleen. De personeelsvereniging is voor de werknemers maar ook door de werknemers', aldus Schürmann. Om de personeelsvereniging en haar activiteiten te promoten wordt ook de communicatie aangepakt. Er is een nieuwe website

waar foto's en verslagen op komen. Na een activiteit zal daarvan verslag worden gedaan op Hint. En de flyers die nieuwe personeelsleden krijgen, hebben ook een nieuw jasje gekregen. Het bestuur blijft in principe een jaar. 'Dus als iemand denkt een betere voorzitter te zijn, dan kan ie zich volgend jaar melden', grapt Schürmann.

Meer informatie over de personeelsvereniging vind je op: www.pvhro.nl

MG

NIEUW BESTUUR PERSONEELSVERENIGING